Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 151 (8641). ● 9 август, 1985 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

ҚАРДОШ МУСОБАҚАДОШЛАР МАСЛАҲАТИНИ ТЎЛИҚ АМАЛГА ОШИРАЙЛИК

Кеча областимизга мусобақадош Озарбайжон республикаси ўзаро текшириш бригадаси аъзолари келдилар. Улар областимиз далалари ва фермаларида бўлиб, мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлиги билан танишмоқдалар.

Зиммага олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришни таъминлаш учун ҳамма ерда ишни дўстлар маслаҳати асосида ташкил этайлик.

ОЗАРБАЙЖОНЛИКЛАР ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ДАЛАЛАРИДА

КЕЧА қардош Озарбайжон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР ўзаро текшириш бригадалари вакиллари Ўзбекистонга келдилар. Озарбайжон ССР «Госкомсельхозтехника» бирлашмаси раиси Холид Гажибобо Каримов раҳбарлик қилаётган озарбайжонлик вакиллар Тошкент, Самарқанд, Наманган ва Жиззах области қишлоқ меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликлари билан танишадилар.

Ўзаро текшириш группаси кеча областимиз дала ва фермаларида иш бошлашди. Группа составида Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалик министрлиги пахтачилик бошқармасининг бошлиғи Садай Оғададаш ўғли Оғабобоев ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Озарбайжон ССР Олий Советининг депутати, Агжабедин районидаги «Тожикистон» колхозининг пахтачилик бригадаси бошлиғи Шабан Мехти ўғли Рзаевлар бор.

Мусобақадош дўстларимиз хўжаликларга жўнаб кетишлари олдидан мухбиримиз ўзаро текшириш бригадаси аъзолари билан суҳбатлашди. Қуйида ана шу суҳбат асосида тайёрланган материални эълон қиляпмиз.

МУСОБАҚА ТАЖРИБАМИЗНИ БОЙИТАДИ

С. ОҒАБОБОЕВ,

Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалик министрлиги пахтачилик бошқармасининг бошлиғи.

— Озарбайжон ССР билан Тошкент области дала меҳнаткашларининг ўзаро мусобақалашиб ишлашаётганига кўп йиллар бўлди. Бу ўзаро меҳнат беллашуви бизнинг республикамиз билан сизнинг областингиз деҳқонлари ва чорвадорларига катта наф келтиряпти.

Ўзаро текширув социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини оширишга хизмат қилаётир. Биз областнинг кўпчилик районларида бўлиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларининг ривожи, ҳосил тўплаши, чорвачилик фермалари ва комплексларидаги аҳвол билан танишамиз. Ҳар йили тошкентлик пахтакорлардан кўп нарса ўрганиб, ўзимизнинг хўжаликларда қўллаймиз. Жумладан, экинларга ишлов бериш ва ҳосилни йиғиштириб олишда техникадан самарали фойдаланиш соҳасида тошкентликлардан ҳар қанча ўргансак арзийди. Ҳозир пахтазорларда ҳосил тўплаш давом этяпти. Текширув давомида биз ғўзага ишлов бериш, суғориш ва культивация ўтказишда қандай тадбирлар қўлланилаётганлиги билан танишамиз. Қишлоқ хўжалиги зараркунандалари, айниқса, кўсак қурти ва ўргимчакканага қарши биологик усулдан қандай фойдаланилаётганлигини кўздан кечирамиз. Агар жойларда баъзи бир камчилик ва нуқсонларга дуч келсак, уларни бартараф этиш юзасидан маслаҳатлашамиз.

Биз, айниқса, пахта ҳосилини топшириш, қабул қилиб олиш ва меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича тошкентликларнинг тажрибасини ўрганишга алоҳида эътибор берамиз. Бундай илғор система Ўзбекистонда ўтган йилги мавсумдан бошлаб амалда қўлланилмоқда. Кейинги йилдан биз ҳам шу усулда ишлашга ўтмоқчимиз.

Ўзаро текширув давомида биз ҳам мусобақадош дўстларимизга КПСС XXVII съезди шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида сўзлаб берамиз. Бу йил озарбайжонлик меҳнаткашлар 775 минг тонна «оқ олтин» етиштириб давлатга сотишга сўз берганлар. Бу мақсадга эришишимизда тошкентлик пахтакорлар билан ўтказилаётган социалистик мусобақа бизга катта ёрдам беради, албатта.

ИККИ ТОМОН МАНФААТДОР

Ш. РЗАЕВ,

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Озарбайжон ССР Олий Советининг депутати, Агжабедин районидаги «Тожикистон» колхозининг бригада бошлиғи.

— Бригадага 15 йилдан бери раҳбарлик қиляпман. Коллективимиз аҳил, ишчан. Пахтачиликда юзага келаётган илғор янгиликларни тезроқ ўрганиб, ўзимизда қўллашга ҳаракат қиламиз. Бу яхши самаралар беряпти. Коллективимиз пахта тайёрлаш планларини ҳар йили ортиғи билан бажариб келади. Масалан, ўтган йили ҳар гектар майдондан 46 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Бу йил ҳам шундан кам бўлмайди. Бунинг учун пухта замин яратиб қўйилган. Далаларимиздаги ғўзаларда мўл эртаки ҳосил тўпланмоқда. Ҳар бир тупда ҳозир 8—9 тадан тўқ кўсак бор.

Август ойининг охиригача ғўзага ишлов беришни давом эттираверамиз. Шунинг учун ҳозирги ўзаро текшириш даврида тошкентликлардан тажриба ўрганишимиз фойдалидир. Уларнинг уста пахтакор сифатидаги тажрибалари биз учун жуда зарурдир. Шу билан бирга биз ҳам ўз бригадамиз тажрибасидан келиб чиққан ҳолда мусобақадошларимизга кўп нарса ҳақида сўзлаб беришимиз мумкин.

Биз ўз коллективимизда бригада пудрати усулини муваффақиятли қўллаяпмиз. Бу янгилик 215 гектар майдонда кам сарф-харажат билан мўл ҳосил тўплаш имконини бермоқда. Ҳосил йиғимтеримида техника воситаларидан кенг фойдаланамиз. Эндиликда пахтанинг 65—70 процентини машиналарда териб олаяпмиз. Давлатга топширилаётган хомашёнинг асосий қисми юқори сортли бўлаяпти.

Бу йил мен ўзаро текширув бригадаси составида биринчи марта иштирок этяпман. Имкониятдан фойдаланиб, бирорта илғор бригада билан яқиндан алоқа ўрнатиш, тўғрироғи бундан буён мунтазам мусобақалашиб ишлаш тўғрисида шартнома тузмоқчиман. Бу фақат фойда келтиради. КПСС XXVII съезди шарафига қабул қилинган мажбуриятларимизни муваффақиятли бажариш йўлидаги курашимизга янги куч-ғайрат бахш этади.

СУРАТДА: озарбайжонлик мусобақадошлар Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози далаларида.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси навбатдаги мажлисида республиканинг социал-иқтисодий ривожлантириш планининг 1985 йил январь-июль ойларида бажарилиш якунларини кўриб чиқди. Ўтган вақт ичида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 7,7 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 5 процент ошди. Планга қўшимча равишда 66 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш, ем-хашак тайёрлаш, техникани ремонт қилиш борасида қизғин иш олиб борилмоқда. Фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш соҳасидаги ишлар кучайтирилди.

Шу билан бирга Марказий Комитет бюроси умумий ижобий натижалар билан бир қаторда саноат, қишлоқ хўжалигида, капитал қурилишда, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида кўпгина муҳим кўрсаткичлар юзасидан қолоқликка йўл қўйилганлигини қайд этиб ўтди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш планлари ҳамда шартномалар асосида маҳсулот етказиб бериш мажбуриятлари бажарилмади.

Баъзи область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари ишнинг сифат кўрсаткичларини яхшилашга етарлича эътибор бермаяптилар, назоратни бўшаштириб раҳбарлар ва мутахассисларга, айниқса, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги кадрларга талабчанликни сусайтириб юбордилар. Бир қанча областларда капитал қурилишнинг бориши жиддий ташвиш уйғотмоқда. Чакана товар обороти ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш топшириқлари яхши бажарилмаяпти.

Қабул қилинган қарорда партия, совет, хўжалик ташкилотлари олдига камчиликларни бартараф этиш, беш йиллик тугалловчи йили план топшириқлари билан социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш учун мавжуд резервларни сафарбар этиш юзасидан тўла-тўкис чора тадбирлар кўриш вазифаси қўйилди. Марказий Комитет бюроси область партия комитетлари ва область ижроия комитетларидан, Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Гўшт ва сут саноати министрлиги раҳбарларидан ем-хашак, чорвачилик ва деҳқончилик маҳсулотлари тайёрлашни, янги ҳосил пахтаси, мева ва сабзавотни қабул қилиш, сақлаш ҳамда қайта ишлаш учун корхоналарни тахт қилиб қўйишни кескин кучайтиришни талаб этди. Транспорт, алоқа, маиший хизмат корхоналари, қурилиш ташкилотларининг партия ташкилотлари ва раҳбарларига тегишли топшириқлар берилди.

Министрликлар, идоралар, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарларига, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига кузги-қишки шароитда барқарор ишлаш учун зарур тадбирларни амалга ошириш таклиф этилди. Нобудгарчиликка қарши кураш, хўжасизлик фактларига нисбатан муросасиз бўлиш зарурлигига алоҳида эътибор берилди. Бу йил тежаб қолинган ресурслар билан камида икки кун ишлаб бериш тўғрисида қабул қилинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш лозим.

Партия ва совет органлари, министрликлар ва идоралар халқ хўжалигининг талаб-эҳтиёжларини чуқур билмай туриб, планларни қандай қилиб бўлмасин бажариш практикасига сабот билан барҳам беришлари, меҳнат унумдорлигини оширишга ва маҳсулот таннархини арзонлаштиришга эришишлари керак. Касаба союз ташкилотларига меҳнат коллективларида 1986—1990 йилларга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланиш планларини муҳокама этишни ташкил қилиш тавсия этилди. Партия ташкилотларида бошланган ҳисобот-сайлов кампанияси, съездолди социалистик мусобақаси, бутун ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар ҳам шу йилги топшириқларни муваффақиятли адо этишга қаратилиши лозим.

К. Е. Ворошилов номидаги Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги («Ташсельмаш») заводи коллективининг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва шу асосда ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш борасидаги ташаббуси маъқулланди. Корхона меҳнаткашлари ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг бир мунча юксак суръатларини таъминлаш имконини берувчи қўшимча резервларни қидириб топдилар. Ишловчиларнинг сонини камайтирган ҳолда маҳсулотнинг 12,5 процент ўсишига эришиш, ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг ҳаммасини янгилаш ва модернизациялаш, уларни тайёрлаш ва ўзлаштириш муддатларини бир ярим баравар қисқартириш кўзда тутилмоқда. Топшириқдан ташқари ўн миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан 1500 та пахта териш машинаси тайёрлаш белгилаб қўйилган. «Ташсельмаш» заводи коллективининг социалистик мажбуриятлари ва Марказий Комитетнинг шу масала ҳусусидаги қарори эълон қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг мажлисида хўжалик қурилишига партия раҳбарлиги, ташкилотчилик ва сиёсий ишларга оид бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

ТОШКЕНТ МЕТРОСОЗЛАРИГА МУКОФОТЛАР

8 август куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев В. И. Ленин номли Тошкент метрополитени қурувчиларининг бир группасига СССР орден ва медалларини тантанали вазиятда топширди. Метросозлар бу мукофотларга ер ости магистрали янги участкаси қурилишида эришган муваффақиятлари учун сазовор бўлишди.

«Ташметрострой» тресги 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг комплекс бригадаси бошлиғи Г. Б. Люстерга Ленин ордени, «Ташметрострой» трести 2-тоннель отрядининг комплекс бригадаси бошлиғи Л. Г. Токарчукка Октябрь революцияси ордени топширилди. Шунингдек Меҳнат Қизил Байроқ, Халқлар дўстлиги, «Ҳурмат Белгиси», II ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари, СССР медаллари топширилди.

И. Б. Усмонхўжаев мукофотланганларни самимий табриклади, уларга мустаҳкам сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, Ватан манфаатлари йўлидаги меҳнатда янги муваффақиятлар тилади.

Давлат мукофотларини топшириш маросимида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА САМИМИЙ ФЕСТИВАЛЬ УЧРАШУВЛАРИ

Ўзбекистон пойтахти ҳинд ёшларидан катта бир группасини — дўст мамлакатнинг ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалидаги делегациясини шодиёна кутиб олди. Делегациянинг ватанига қайта туриб, Тошкентда икки кун бўлиши Ер юзи илғор ёшларининг дўстлигини ва империализмга қарши бирдамлигини намойиш этган ёшлар анжуманининг ўзига хос давомига айланди.

В. И. Ленин ҳайкали пойига, Номаълум солдат қабрига гуллар қўйилди.

Ҳиндистондан келган йигит ва қизлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

«Тошкент трактор заводи» бирлашмасида, «Ташсельмаш» заводида, шаҳарнинг бошқа корхоналарида кўп кишилик митинглар бўлиб ўтди. Уларнинг қатнашчилари Совет—Ҳиндистон дўстлигини янада мустаҳкамлаш, Америка империализми авж олдираётган қуролланиш пойгасини тўхтатиш кераклигини ёқлаб фикр билдирдилар. Халқаро вазият кескинлашган ҳозирги пайтда, дейишди нотиқлар, Совет ҳукумати ҳар қандай ядро портлатишларини ихтиёрий равишда тўхтатиши тўғрисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев эълон қилган қарор алоҳида муҳим аҳамият касб этади. Ер юзидаги барча софдил кишилар Совет Иттифоқининг бу янги тинчлик ташаббусини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар деб таъкидлашди нотиқлар.

— Халқларнинг буюк дўстлик ва қардошлик кучи тўғрисида Владимир Ильич Ленин ғоялари ёшларнинг Москва анжуманида ажойиб тарзда ўз ифодасини топди, — деди Ҳиндистон делегациясининг аъзоси Бапура Жактаб.

Тельман номли боғда ҳиндистонлик дўстлар Тошкент ёшларининг байрамида иштирок этдилар. Меҳмонлар ҳам, байрам мезбонлари ҳам ўз маҳоратини кўрсатган ажойиб концерт йиғилганларнинг хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади.

(ЎзТАГ).

ТЕХНИКА РЕМОНТИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

ИНЖЕНЕР КАФОЛАТ БЕРОЛМАДИ

ҲА, ишонаверинг, худди шундай бўлди. Бекобод районидаги «КПСС XXV съезди» совхозининг бош инженери Фозилжон Ҳамроқулов ремонтдан чиқарилган, мавсумга тайёр деб ҳисобланган пахта териш машиналарига ўтириб юргизишга, уларнинг бенуқсон ишлашига ўзи ҳам кафолат беролмади. Ҳолбуки, салгина олдин бўлган суҳбатимизда у хўжаликда техника ремонти жадал бораётганлиги ҳақида гапирган эди. Лекин совхоз марказий устахонасидаги ҳақиқий аҳвол билан танишишга киришишимиз биланоқ хижолатга туша бошлади. Шамол бўлмаса, дарахтнинг шохи қимирламайди, деганларидек бунинг сабабини тез орада англаб етдик...

Совхоз райондаги йирик, иқтисодий жиҳатдан энг бақувват хўжаликлардан ҳисобланади. Бу ерда, айниқса, асосий тармоқ —пахтачилик йил сайин ривожланиб, ҳосилдорлик ортиб бормоқда. Хўжалик деҳқонлари бу йил ҳам аввалги йилларда эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлашни, ялпи ҳосил хирмонини 8400 тоннага етказишни, шундан 5600 тоннасини машиналар ёрдамида териб олишни мўлжалламоқдалар. Шу мақсадда ҳозирги кунларда ғўза парваришини область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида олиб бориб, пайкалларда мўл ва эртаги ҳосил тўпламоқдалар. Афсуски, ана шундай қизғин бир паллада хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари шу куннинг энг муҳим вазифаси — техника ремонтига ўта масъулиятсизлик билан қарамоқдалар. Натижада мавсумга тайёрлаб қўйилиши лозим бўлган 54 та пахта териш, 10 та кўрак териш машинаси, 15 та кўсак чувиш механизми ва 167 прицепни ремонт қилиш кечикиб кетмоқда. Устига-устак бажарилаётган иш сифати ҳам талаблар даражасида эмас. Сабаби....

— Ремонт графигини тузмаганмиз,— дейди бош инженер ноиложликдан тан олиб.— Бу ишда асосан слесарларимиз қатнашяптилар. Механизаторлар эса жалб қилинмаган. Чунки улар далада ғўза парвариши билан банд.

Буниси ҳам майли, ҳарҳолда бош инженер тўғрисини айтди. Аммо у шундоққина кўз олдидаги марказий ремонт устахонасида неча нафар ремонтчи ишлаётганлигини аниқ билмас экан. Тусмоллаб, 12 киши бўлса керак, деб қўя қолди.

Ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараш мана нималарга олиб келмоқда: марказий устахонадан ўрин олган 20 та пахта териш агрегатидан фақат 6 тасигина чала-чулпа ремонт қилиниб, тракторларга осиб қўйилган, холос. Лекин бу тракторларнинг моторини ремонт қилиш уёқда турсин, ҳатто ишлатиб ҳам кўрилмаган. Янги келтирилган 8 та пахта териш машинасининг эса на кабиналари ва на бункерлари ўрнатилган. 10 та кўрак териш машинасига мутлақо қўл урилмаган. 15 та кўсак чувиш механизми ҳақида сўз борганида бош инженер яна сир бой бергиси келмади, «ярмидан кўпи мавсумга тахт» деган мазмунда гап қилди. Эҳтимол, бош инженер бу билан бизни алдаши мумкиндир, аммо техника носоз бўлса иш тиғиз келган пайтда ўзи алданади-ку! Ўшанда ҳозиргидан ҳам баттар аҳволга тушиб, аттанг деб қолиши мумкин. Лекин унда кеч бўлади.

Маълумки, йиғим-терим ишларини конвейер усулида ташкил этиш, шу мақсадда транспорт тракторлари ва прицепларидан унумли фойдаланиш йиғиштириб олинган ҳосилни нес-нобуд қилмай ўз вақтида қабул пунктларига етказиб беришда муҳим аҳамиятга эга. Афтидан совхоз раҳбарлари ва мутахассислари буни «эсларидан чиқариб қўйишган» кўринадилар. Чунки мавжуд 167 та прицепдан шу кунларда турли мақсадларда ишлатилаётган 38 тасини истисно қилганда бирортаси ҳам ремонтдан чиқарилмаган. Эндигина ремонтга қўйилган 2 та тележка атрофида эса ремонтчиларни учратмадик.

Совхоз бўлимлари устахоналаридаги аҳвол ҳам бундан асло қолишмайди. Масалан, 5-бўлимдаги 12 та пахта териш машинасидан эндигина 2 тасини ремонт қилишга киришилибди. Қолганлари эса ўтган йил даладан қандай келтирилган бўлса, шу аҳволда очиқ ҳавода очилиб-сочилиб ётибди. Айрим эҳтиёт қисмлар оёқ-остида, тупроққа қоришиб кетган. Уларни бу тартибда сақлаш техника хавфсизлиги қоидаларига мутлақо жавоб бермайди.

Совхознинг 1-бўлими устахонасига киришга ҳар кимнинг ҳам юраги бетлайвермайди. Ремонт ишлари бажариладиган хоналарнинг ифлослигидан оёқ босишга ҳам жой тополмайсиз. Терим техникаларининг аксарияти ёввойи ўт-ўланлар орасида қолиб кетган. Худди ана шунинг учун ҳам бу ерда қанча техника воситаси борлигини аниқ билиб олиш ҳам қийин. Акс ҳолда устахонада 9 та пахта териш агрегати бўла туриб бўлим механиги Қосим Эсонов уларнинг жами сони 8 та демаган бўлар эди.

Бу каби хотиржамлик ва лоқайдлик 4-бўлим устахонасида ҳам ҳукм сурмоқда. Айни кунларда бўлимдаги мавжуд 10 та пахта териш машинасидан 6 таси ремонт қилинмоқда, қолганлари эса ҳамон занг босиб, чангга ботиб ётипти. Бўлим механиги Ғаффор Саидбоевнинг айтишича, бу машиналардан 2 тасини ремонт қилиш шарт эмас эмиш, улар ортиқча эмиш! Қизиқ, ахир бу техникалар халқ мулки-ку, давлат маблағи эвазига олинган-ку! Қолаверса, совхознинг бошқа айрим бўлимларида пахта териш агрегатлари етишмаслиги ҳам сир эмас. Шунинг учун ҳам ҳар йили машиналар ортиқча куч билан ишлатилмоқда, муддатидан эрта ишдан чиқмоқда. Жумладан, бу йил ҳам мавжуд 54 та машинанинг ҳар бирида ўртача 104 тоннадан пахта териш режалаштирилган. Албатта, машиналарни юқори унум билан ишлатиш яхши. Аммо мавжуд айрим техникаларни ортиқча деб ҳисобдан чиқариб қўйишни қандай баҳолаш мумкин! Ахир бу охироқибатда йиғим-терим ишларининг кечикишига, ёғин-сочинли кунлар бошланиб, ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлишига олиб келиши тайин гап-ку. Ўтган йили хўжаликда машина терими плани бажарилмай қолганлиги ҳам худди шундан далолат беради..

Совхоз устахоналарида йўл қўйилаётган бу камчилик ва нуқсонларнинг бош сабаби раҳбар-мутахассисларнинг ўз вазифаларига нисбатан ўта масъулиятсизлик билан қараётганликлари бўлса, иккинчи сабаби ремонтчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилмаётганлиги билан боғлиқ бўлиб қолмоқда. Бирорта ҳам устахонада ремонтчилар учун иссиқ овқат ташкил этилмаган. Улар ўртасида социалистик мусобақани йўлга қўйиш, илғорларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ҳам эътибордан четда қолмоқда. Бундан ташқари устахоналарда Қизил бурчаклар йўқ. Меҳнат унумдорлигини оширишга даъват этувчи шиорлар, техника хавфсизлигига оид кўрсатмалар кўзга ташланмайди.

Вақт яқинлашмоқда. Зеро, шундай экан, совхоз раҳбарлари ва мутахассислари ўз ишларида кескин бурилиш ясашлари, бор имконият ва кучларни техника ремонтини барвақт тугатишга, йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этишга қаратишлари шарт.

К. БЕГМОНОВ,
«Коммунист» газетасининг ходими.

А. ҲАЙДАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИДА ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИ

МАДАНИЯТ ВА СПОРТНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА — ПАРТИЯ ҒАМХЎРЛИГИ

Областимиз шаҳарларида бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилишларида КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан партия ташкилотлари олдида турган вазифалар атрофлича муҳокама қилинди. Йиғилишларда корхона ва ташкилот раҳбарлари, бошланғич партия ташкилоти секретарлари, комсомол, касаба союз, маданий оқартув, физкультура ва спорт муассасаларининг ходимлари, матбуот вакиллари қатнашдилар.

Йиғилишларда Бекободда — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари О. С. Иброҳимов, Чирчиқда — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари П. А. Юсупов, Ангренда — шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Ў. Т. Турғунов, Янгийўлда —шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари В. И. Крючков, Олмалиқда —шаҳар партия комитетининг секретари Н. А. Калимулина доклад қилдилар.

Йиғилишларда муҳокама қилинган масала юзасидан резолюциялар қабул қилинди.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМИ ҲОЗИРГИ ЗАМОН ВАЗИФАЛАРИ ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

КПСС Марказий Комитети 1985—86 ўқув йилида меҳнаткашларнинг партия ўқуви ва иқтисодий таълимини ташкил этиш вазифалари ва хусусиятларини белгилаб берди. Булар КПСС XXVII съездига тайёргарлик, бу беш йилликнинг якунланиши ҳамда ўн иккинчи беш йилликнинг бошланиши билан боғлиқ бўлиб, партиянинг янги ҳужжатлари мазмунидан келиб чиқади.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш программасини илгари сурди. Бу программа партиянинг халқ турмуши даражасини ошириш, мамлакатнинг иқтисодий, мудофаа қудратини ва халқаро позицияларини мустаҳкамлаш, жаҳон социализми тақдири учун, бутун дунёда тинчлик учун масъулият тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилгандир. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгаш партия иқтисодий стратегиясининг бош йўналишларини кўриб чиқди, халқ хўжалигини реконструкция қилиш, инвестицион ва структура сиёсатини қайта қуриш, фан-техника потенциалини янада ривожлантириш ва ундан самарали фойдаланиш, ресурсларни иқтисод қилиш ҳамда маҳсулот сифатини яхшилаш, планлаштириш ва бошқариш системасини, бутун хўжалик механизмини чуқур қайта қуришнинг конкрет йўл-йўриқларини муҳокама этди.

Ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этиш барча ташкилий, иқтисодий ва социал омилларни сафарбар этишни, тартиб ўрнатишни, масъулият ва интизомни оширишни, одамлар билан ишлаш услуби ва методларини такомиллаштиришни талаб қилади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб Марказий Комитетда ўтказилган кенгашда қилган докладида бундай деб уқтирган эди: «Партиянинг бутун тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, агар психологик жиҳатдан қайта қуриш амалга оширилмаса, янгича фикрлаш ва ишлаш истаги ва кўникмаси ҳосил қилинмаса экономикада, бошқаришда, тарбиялашда бирор ўзгариш қилиш қийин». Инсон омили, омманинг ижодий ташаббуси — жамиятни ўзгартиришнинг ҳал қилувчи кучи, фаолиятнинг барча соҳаларида тараққиётга эришиш манбаидир. Шу омилни активлаштиришда партиянинг идеология иши, меҳнаткашларнинг марксча-ленинча таълими алоҳида ўрин олади.

Марксизм-ленинизм коммунистик қурилишнинг барча босқичларида партия сиёсатининг ўзгармас илмий негизини ташкил қилади. Партиямиз ўзининг амалий фаолиятини К. Маркс ва Ф. Энгельс, В. И. Ленин таълимоти билан муттасил солиштириб бориб, революцион назарияни ижодий бойитмоқда ҳамда ижтимоий тараққиётнинг ҳозирги вазифаларини ҳал этишда унга амал қилмоқда. Коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг марксча-ленинча назарияни, КПСС сиёсатини, СССРда ва қардош мамлакатларда социализм қурилиши тарихий тажрибасини ўрганиши оммани ғоявий бойитиш, совет кишиларида материалистик дунёқарашни шакллантириш, уларнинг сиёсий онгини ва меҳнат активлигини ошириш ишида энг муҳим йўналиш бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.

Навбатдаги ҳар бир ўқув йилида сиёсий ва иқтисодий ўқишнинг конкрет мазмуни кадрларнинг мавжуд тайёргарлик даражаси ҳамда партия, бутун совет халқи олдида турган вазифаларни ҳисобга олган реал вазият билан белгиланади. Ўтган ўқув йили учун КПСС XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумидан кейин марксча-ленинча таълимда вужудга келган бир қанча ижобий тенденцияларни янада чуқурлаштириш хос бўлган эди. Коммунистлар ва партиясизларнинг ленинча назарий меросга, КПССнинг тарихий тажрибасига, коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларига қизиқиши ошди. 1984-85 ўқув йилида марксизм-ленинизмнинг таркибий қисмларини партия ўқуви системасида ўрганувчи тингловчилар сони беш йилликнинг бошидагига нисбатан уч баравар кўпайди. Идеологик кураш проблемаларини олимлар, хўжалик ва партия ходимлари, халқ хўжалиги мутахассислари семинарларда муҳокама этмоқдалар. Жамият аъзоларини синфий руҳда тарбиялашда сиёсий ва иқтисодий ўқишнинг роли ошмоқда.

Халқ хўжалиги вазифаларининг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлашда ўқиш, айниқса иқтисодий ўқишнинг ҳиссаси тобора сезиларли бўлиб бормоқда. Ишчилар, мутахассислар ва раҳбарлар билан ўтказилаётган машғулотлар одамларни зарур билимлар билан бойитмоқда, уларнинг меҳнат активлиги ошишига сезиларли таъсир этмоқда, фан-техника тараққиёти, моддий ресурсларни иқтисод қилиш, СССР Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, мамлакатнинг агросаноат комплексини ривожлантириш масалалари иқтисодий таълим мазмунида етакчи ўринлардан бирини олди. Илғор ишлаб чиқариш тажрибаси, хўжалик юритишнинг илғор методлари кенг ўрганилмоқда.

Сиёсий ва иқтисодий ўқишнинг мана шу барча ижобий томонларини бундан буён ҳам ривожлантириш керак. Айни пайтда партия комитетлари расмиятчиликни тугатиш ҳамда машғулотлар сифатини оширишда ҳали жиддий силжишга эришганича йўқ. Сиёсий ўқиш кўпинча ҳаётдан ажралиб қолган бўлиб ахборот бериш характерида ўтказилади. Кўпгина коммунистлар олган билимларидан ўзларининг меҳнат ва жамоат фаолиятида, ёшларни тарбиялашда бўш фойдаланмоқдалар. Раҳбар ходимлар, мутахассислар, ишчилар ва колхозчилар бир қисмининг етарли иқтисодий тайёргарлик кўрмаганлиги ишлаб чиқаришни интенсивлаш жараёнига, меҳнатни ташкил қилишнинг прогрессив формаларини қўлланишга, хўжалик юритишнинг янги методларини ишга солишга тўсқинлик қилмоқда. Пропагандист кадрлар билан ишлашда, сиёсий ва иқтисодий ўқувни илмий-методик жиҳатдан таъминлашда ҳам жиддий камчиликлар бор. Партия ташкилотлари ўтган ўқув йили якунларини чуқур таҳлил этишлари, ишларнинг аҳволини талабчанлик билан баҳолаб, хулосалар чиқариб олишлари ҳамда 1985—86 ўқув йилига тайёргарлик кўриш ва машғулотларни таъминлаш чоғида буларни ҳисобга олишлари лозим. Шу мақсадда бу масалаларни партия йиғилишларида, партия активи кенгашларида кўриб чиқиш керак.

Амалда бўлажак ўқув йили икки босқичга бўлинади. Биринчи босқич — октябрь — февраль ойларидаги съездолди босқичи ҳамда март—июнь ойларидаги съезддан кейинги босқич. Биринчи босқич область, ўлка ва республикалар партия ташкилотларида ўтказиладиган ҳисобот-сайлов кампанияларига тўғри келади. Ҳисобот-сайловларда КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси ҳамда 1986—1990 йилларда ва 2000 йилгача бўлган давр мобайнида СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари лойиҳалари муҳокама этилади. Бу ҳужжатлар эълон қилинганидан кейин учта махсус машғулот ўтказиш кўзда тутилади.

Ўқув йили бошланиши билан съездга қадар партия, комсомол, оммавий-сиёсий ва иқтисодий ўқиш мазмунини КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш материаллари, съездолди бошқа ҳужжатлари ташкил этади. Бу ҳужжатларда баён этилган талаблар, хулосалар ва йўл-йўриқларни амалга ошириш учун машғулотларда эришилган тараққиёт даражасини баҳолаш, социал-иқтисодий, фан-техника ва ғоявий-тарбиявий проблемаларни ҳал этишга партиянинг янгича ёндашуви мазмунини очиб бериш муҳимдир. Партиянинг ишлаб чиқаришни илмий-техникавий жиҳатдан янгилаш, меҳнат унумдорлигининг жаҳондаги олий даражасига эришиш, ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш, социалистик демократияни ва социализмга хос бўлган социал адолатни ривожлантириш, совет кишиларининг меҳнат ва турмуш шароитларини анча яхшилаш йўлининг моҳияти ва ҳаётий зарурлигини ҳар бир тингловчи онгига етказиш лозим.

Сиёсий ва иқтисодий ўқув системалари ҳар йили 60 миллиондан кўпроқ кишини қамраб олади. Уларда кишиларнинг эътиқодига актив таъсир кўрсатиш ҳамда самарали иш олиб боришига эришиш, уларда омилкорлик, ишчанлик, социалистик соҳиблик, янгиликни ҳис этиш, ички резервлардан фойдаланиш қобилиятини камол топтириш, исрофгарчиликка ва нобудгарчиликка қарши кураш фазилатларини тарбиялаш имконияти мавжуд. Ҳар бир машғулот кадрларимизда, барча меҳнаткашларда замонавий, сиёсий ва иқтисодий тафаккурни, давлат нуқтаи назаридан фикрлашни, янгича, партия ўртага қўйган талаблар даражасида ишлашни тақозо этади. Марксча-ленинча ўқувнинг барча формаларида энг муҳими ўқиш ҳаёт билан, партия, бутун совет халқи жамият тараққиётининг ҳозирги босқичида амалга ошираётган вазифалар билан энг кўп даражада боғланган ҳолда олиб борилишига эришишдан иборат.

Сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг барча формаларида янги ўқув йилини «Барча имкониятлар ва резервлар — 1985 йил планларини ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга» мавзуидаги машғулот билан бошлаш тавсия этилади. Дастлабки машғулот тингловчиларнинг партия ўртага қўяётган вазифаларнинг ғоят муҳимлиги ва зарурлигини чуқур тушуниб олишига ёрдам бериши, съездолди социалистик мусобақасида, янги беш йилликнинг контрол рақамларини муҳокама этишда, иш жойида, бригадада, участкада, бирлашма, корхона, муассасанинг меҳнат коллективида иқтисодий юксалиш резервларини аниқлашда ҳар бир тингловчининг актив ва фаол иштирокини таъминлаши зарур.

Ўтган ўқув йилида ўрганила бошлаб, ниҳоясига етмай қолган материалларни кейинчалик барча ўқув формаларида ўрганишни давом эттириш керак. Партия комитетлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари ўқув планларини шу тахлитда тузишлари керакки, токи съездгача улар бажарилиб бўлсин. Бунда ҳар бир мавзу мазмунини партиянинг съездолди ҳужжатлари ғояси ва қоидалари билан бойитиш керак.

Марксча-ленинча таълим системаси учун, аввало марксизм-ленинизм асослари мактаблари, илмий коммунизм мактаблари, 1984—85 йилда ўқув программасини ўрганишни тугаллаган назарий ва методик семинарларнинг тингловчилар учун съездгача бўлган даврда қуйидаги мавзулар бўйича машғулотлар ўтказишни тавсия қилиш мақсадга мувофиқдир: мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш — партиянинг, бутун совет халқининг сира кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир; жамият моддий-техника базасини сифат жиҳатидан қайта ўзгартиришнинг актуал проблемалари; партиянинг жамият сиёсий системасини такомиллаштириш, тартиб, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш, ҳушёр турмуш тарзини қарор топтириш йўли; халқаро тинчликни мустаҳкамлаш, жаҳон майдонида социализм мамлакатлари позициясининг мустаҳкамланиши. Бу масалаларни ўрганиш тингловчиларни партия XXVII съезди қарорларини, КПСС Программасининг янги таҳририни чуқур тушуниб қабул қилишга ҳозирлашда ёрдам беради.

Ўқитувчилар учун илмий коммунизм мактаби тингловчилари «Умумтаълим ва ҳунар мактаби ислоҳоти — ривожланган социализмни такомиллаштиришнинг таркибий қисми» курсини ўрганишни давом эттирадилар, ўқув программасини кадрларни тайёрлашга нисбатан фан-техника тараққиёти талабларини, ислоҳотни амалга оширишнинг дастлабки тажрибаларини, ёшларга ахборот асосларини ва электрон ҳисоблаш техникасидан фойдаланиш кўникмаларини ўргатиш тажрибасини очиб берувчи мавзулар билан тўлдирадилар.

Партия ташкилотлари ёшлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш, КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарори асосида комсомол сиёсий маорифи сифати ва самарадорлигини яхшилаш тўғрисида мумкин қадар кўпроқ ғамхўрлик қилишлари лозим. Комсомол сиёсий маорифи системасида пропагандист кадрлар танлаш ва уларни ўқитишга алоҳида эътибор бериш керак.

Тежамкорлик режимини таъминлаш — ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Коммунистик меҳнат мактабларида «Иқтисод қилиш ва тежамкорлик резервлари — амалда» махсус курсини ўрганишни ташкил этиш меҳнат коллективларига жиддий ёрдам беради. Бунда пропагандистлар ва таълим олувчиларнинг куч-ғайратини план ҳамда мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини анализ қилишга қаратиш, ҳар бир кишида резервларни қидириб топиш кўникмаларини ривожлантириш, тежамкорлик бўйича хусусий ва коллектив шахсий ҳисобларини юритишни асослаб бериш ва уни юритиш, нобудгарчиликнинг олдини олишга эришиш муҳимдир. Фақат билимлар асосидагина, тежамкорлик учун реал кураш жараёнида жамиятнинг ҳар бир аъзосида соҳиблик фазилатларини тарбиялаш мумкин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети хўжалик юритишнинг янги методларини кенг оммалаштириш ҳамда уларнинг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга таъсирини кучайтириш масаласини кўриб чиқдилар. 1986 йилдан бошлаб кўпгина тармоқлар, бирлашмалар ва корхоналар хўжалик юритишнинг янги шароитига ўтадилар. Шу муносабат билан конкрет экономика мактаблари ва экономика семинарларида, партия-хўжалик активи мактабларида, халқ университетларида ва ўқишнинг бошқа формаларида «Экспериментдан — хўжалик юритишнинг янги системасига» янги программаси бўйича машғулотлар ташкил этилиши мумкин.

Янги ўқув йилида қишлоқ меҳнаткашлари иқтисодий таълимини ташкил этиш борасида масъулиятли вазифалар турибди. Раҳбарлар, мутахассислар, колхозчилар ва ишчиларни иқтисодий жиҳатдан тайёрлашни анча яхшилаш, хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини кенг қўлланиш фан-техника ютуқлари негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш сари тубдан буриб юборишнинг ҳал қилувчи шартларидан биридир. Хўжалик ҳисоби ва коллектив пудрати масалалари хусусида ўзига хос умумтаълим ўтказиш зарурати етилди. Шу мақсадда колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари учун «Колхоз ва совхозларда хўжалик ҳисоби ҳамда коллектив пудрати», мутахассислар ва раҳбарлар учун эса «Қишлоқда хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратини жорий этишни ташкил қилиш ва бу соҳадаги илғор тажриба» ўқув курслари тавсия этилади.

Киев области ва Украинанинг бошқа областларидаги бир қанча районлар қишлоқ меҳнаткашларининг ўқиши тажрибаси шуни кўрсатадики, ана шу курслар бўйича машғулотларни коммунистлар, комсомоллар ва партиясизлар учун ягона коммунистик меҳнат мактабларида ўтказиш яхшироқдир. Ягона наряд асосида ишлайдиган бригадалар, фермалар, звеноларнинг ҳамма ходимлари тингловчилар составига киритилади. Колхозлар, совхозлар ва бирлашмалар раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг ўқиши партия-хўжалик активи мактабларида, қишлоқ хўжалик ва иқтисодий билимлар район университетларида малака оширишнинг турли формаларида ўтказилади.

КПСС XXVII съездидан сўнг партия, комсомол, оммавий-сиёсий ўқиш ва меҳнаткашлар иқтисодий таълимининг барча формалари съезд материаллари ва ҳужжатларини ўрганишга ўтказилади. Марксизм-ленинизм университетларининг ҳамма факультетлари ва бўлимларига ҳам махсус курслар киритилади.

Бўлажак ўқув йилида марксча-ленинча таълимга партия раҳбарлиги кучайтирилган тақдирдагина бу соҳада муваффақиятни таъминлаш мумкин. Курслар ва семинарларда пропагандист кадрларни ўз вақтида хабардор қилиб бориш, уларга кўрсатма бериш ва ўқитишни йўлга қўйиш керак, ўзларининг сиёсий ва иқтисодий билимларини ошириш учун, бу билимларни амалий ишда қўлланиш учун ҳар бир коммунистнинг, барча меҳнаткашларнинг масъулиятини кучайтириш керак.

Ўқув-методик ишларни яхшилашга, ўқишнинг юксак назарий савияси ва амалий йўналишини таъминлашга кўп нарса боғлиқ бўлади. Шу муносабат билан Москва шаҳри, Ленинград, Владимир, Шарқий Қозоғистон, Донецк, Иваново, Свердловск ва бошқа областлар пропагандистларининг тингловчиларнинг бевосита иштирокида резервларни аниқлаш, ўз социалистик мажбуриятларини иқтисодий жиҳатдан асослаб бериш, муҳокама этиш ва қабул қилиш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг, ресурсларни тежашнинг шахсий ва коллектив планларини, рационализаторлик ва ихтирочилик фаолиятини муҳокама қилиш борасидаги маълум тажрибасини ҳамма жойда қўлланса арзийди. Ҳар бир меҳнат коллективида партия ва иқтисодий ўқишнинг хил-ма-хил формаларида машғулотларга барча агитаторларни, сиёсий ахборотчиларни, халқ назоратчиларини жалб этиш, уларнинг сиёсий ва иқтисодий тайёргарлигини яхшилаш, жамоат топшириқларини бажариш вақтида уларнинг жанговарлиги ва активлигини ошириш учун имкониятлар бор.

Партия Марказий Комитети КПСС Марказий Комитети хузуридаги Бутуниттифоқ Сиёсий маориф уйига, Иқтисодий таълим марказий методик кенгашига, СССР Маориф министрлиги ва Маданият министрлигининг марксча-ленинча таълим кенгашларига, меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими бўйича барча тармоқ кенгашларига янги темалар юзасидан ўқув планлари ва программаларини тайёрлашни, шунингдек ўрганиш давом эттириладиган программаларга ўзгартишлар киритишни топширди. «Политическое самообразование» журнали, ҳафталик «Экономическая газета», тармоқ журналлари ўрганиш учун тавсия этилган темалар ва курслар юзасидан ўқув материалларини эълон қиладилар.

Сиёсий ва иқтисодий таълимнинг, ҳар бир машғулотнинг асосий мақсади КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорларини, партиямизнинг мамлакат социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштириш, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш, меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини ҳар томонлама ривожлантириш йўлини амалга ошириш борасида актив ва сира кечикмай, ишнинг кўзини билиб ва новаторчасига, уюшқоқлик ва масъулият билан ҳаракат қилишда тингловчиларга, меҳнат коллективларига ёрдам беришдан иборат.

1985—86 ўқув йилига тайёргарлик ва марксча-ленинча таълимнинг барча формалари самарали ишлашини таъминлашни барча партия ташкилотлари КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш, унинг қарорларини бажариш борасидаги кўп қиррали фаолиятларининг таркибий қисми, деб ҳисоблашлари керак.

(«Правда», 1985 йил 7 август).

ТОШКЕНТ~ЖИЗЗАХ~ИВАНОВО

МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТАДИ

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИНИНГ 1985 ЙИЛ ЯНВАРЬ—ИЮНЬ ОЙЛАРИДАГИ АСОСИЙ ИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

	Тошкент	Жиззах	Иваново
САНОАТ			
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари—процент ҳисобида	103,8	128,7	100,5
Реализация планининг бажарилиш проценти	100,3	101,0	100,1
Пландагидан ташқари реализация қилинган маҳсулот—миллион сўмлик	12,1	1,8	1,7
Маҳсулот реализацияси планини бажармаган корхоналар сони	28	15	98
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	6,9	23,7	32,9
Саноат-ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўзгариши—процент ҳисобида	100,9	104,6	98,3
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиш проценти	100,1	104,3	100,0
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари—процент ҳисобида	102,8	123,1	102,5
Меҳнат унумдорлиги планини бажармаган корхоналар сони	83	15	99
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	20,3	24,5	33,2
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш—минг тонна	7,8	0,9	159,8
Шу жумладан планга қўшимча тайёрлангани	0,1	—	2,2
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	100,4	62,4	101,4
Барча турдаги газлама ишлаб чиқариш— миллион погон метр	110,5	—	1143,5
Шу жумладан пландагидан ташқари тайёрлангани	—	—	14,7
Газламалар ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	97,3	—	101,3
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Барча категориядаги хўжаликларда асосий чорвачилик маҳсулотлари харид қилиш ярим йиллик планининг бажарилиш проценти, пландан ташқари харид қилинганлари ҳам ҳисобга киради:			
Чорва ва парранда	108,8	90,0	106
Сут	91,5	80,7	93
Тухум	111,3	85,9	103
1985 йилнинг январь-июнида колхоз ва совхозларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва чорванинг маҳсулдорлиги:			
Тирик вазнда асосий чорва ва парранда турларини сўйиш учун реализация қилиш—минг тонна	25,6	10,1	38,7
1985 йилнинг январь-июнида 1984 йилнинг январь-июнига нисбатан процент ҳисобида	93,5	91	110
Соғиб олинган ялпи сут—минг тонна (шартномалар бўйича аҳолидан қабул қилинган сут ҳам ҳисобга киради)	80,8	17,5	161,4
1985 йилнинг январь-июнида 1984 йил январь-июнига нисбатан процент ҳисобида	90,8	89	95
Товуқ тухуми етиштириш-миллион дона	183,0	19,9	198,8
1985 йилнинг январь-июнида 1984 йилнинг январь-июнига нисбатан процент ҳисобида	121,9	100,1	95
Ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори—килограмм	1247	960	1047
1985 йилнинг январь-июнида 1984 йилнинг январь-июнига нисбатан процент ҳисобида	72,2	83	96
Ҳар бир товуқдан олинган ўртача тухум—дона	83	74	113
1985 йилнинг январь-июнида 1984 йилнинг январь-июнига нисбатан процент ҳисобида	96,5	99,0	97
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ			
Давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилгани—процент ҳисобида:			
Капитал маблағ сарфлаш планининг бажарилиши	94	91	82
Қурилиш-монтаж ишлари планининг бажарилиши	89	94	76
Уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш—йиллик планга нисбатан	44	55	36
САВДО			
Давлат ва кооператив савдоси товар обороти планининг бажарилиши, умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради—процент ҳисобида	93,1	93,5	96,7
Шу жумладан чакана тармоқ товар обороти	92,5	93,0	96,6
Умумий овқатланиш товар обороти	98,4	99,0	97,9
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми планининг бажарилиши жами—процент ҳисобида	90,8	90,1	101
Шу жумладан шаҳарларда	92,2	88,0	101
Қишлоқларда	85,1	91,1	101

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

МАЪМУРИЯТ ФАОЛИЯТИ УСТИДАН НАЗОРАТ

«Чарвакгэсстрой»га қарашли Хўжакент махсус йўл қурилиш ва ремонт бошқармаси коммунистлари сафи ҳисобот даврида уч нафарга кенгайди. Ҳозир 22 коммунист ва партия аъзолигига кандидат ишлаб чиқаришнинг турли участкаларида фидокорона меҳнат қилмоқда. Улар ўз ҳисобот-сайлов йиғилишларига ёруғ юз билан келдилар.

Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида қурувчилар планга қўшимча 740 минг сўмлик иш бажардилар. Асфальт-бетон тайёрлаш, юк ташиш ҳажми кенгайди, унумдорлик ошди. Докладчи бошқарма цех партия ташкилоти секретари О. Ўрмонов ҳисобот даврида эришилган мана шу ютуқларни алоҳида тилга олиб ўтди.

Докладчи ва музокарада қатнашган ўртоқлар ютуқларни таъкидлаш билан бирга кўпроқ йўл қўйилган камчиликлар устида тўхталдилар. Бажарилган ишларни танқидий кўз билан таҳлил қилиб, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, партиявий-ташкилий, ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштиришга ёрдам берувчи бир қатор таклифларни ўртага ташладилар.

Бошқарма коллективи 61 километр масофадаги автомобиль йўлларида, шу жумладан Тошкент—Чимён — Юсуфхона трассасида, Хумсон дам олиш зонасида, Хўжакент, Бақачўл комплексларига олиб борувчи йўлларда хизмат қилмоқда. Лекин айрим коммунистларнинг масъулиятсизлиги туфайли ишда дурустроқ ўзгаришлар содир бўлмаяпти. Йўл-ремонт пункти бошлиғи Ю. Мирзаҳакимов, катта мастер А. Абдурасуловларнинг масъулиятсизлиги билан ўтган қиш фаслида содир бўлган камчиликлар ҳамон тугатилганича йўқ. Йўл четлари текисланмаган, автопавильонларда ўриндиқлар ўрнатилмаган, эскирган йўл белгилари янгиланмаган. Бош инженер М. Тиллаев эса мана шу ўрта бўғин кадрларига нисбатан талабчан бўлмаяпти.

Йиғилишда пудрат усули жойларда суст жорий этилаётганлиги ҳам танқид қилинди. М. Ф. Степанов раҳбарлик қилаётган 3-участкада ҳамон эскича усулда иш ташкил этилаётганлиги учун ҳам меҳнат унумдорлиги ўсмаяпти, иш сифати яхшиланмаяпти. Асфальт-бетон цехида тайёрланаётган маҳсулотлар эса давлат стандарти талабларига жавоб бермайди.

Ҳисобот даврида бўлиб ўтган очиқ партия йиғилишларида ишлаб чиқаришни ривожлантириш, йўл қурилиш техникаси ремонтини йўлга қўйиш юзасидан кўпгина таклифлар киритилган эди. Бу соҳада маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссия аъзоларига аниқ топшириқлар берилди. Лекин комиссия аъзолари маъмурият фаолиятини, қабул қилинган қарорлар ижросини бирон марта ҳам текширишмади. Комиссия раиси В. М. Каттерфельд ўзига билдирилган ишончни мутлақо оқламади.

Йиғилишда коммунистлар фаолиятига танқидий кўз билан баҳо берилди. Коммунист В. Г. Братчиков кўп йиллардан бери бош механик бўлиб ишлаб келаяпти. Илгарилари унинг вужудидан ғайрат-шижоат ёғиларди. Лекин кейинги пайтда ниҳоятда суст фаолият кўрсатяпти. Йўл-қурилиш техникаси ремонтини ташкил этиш масаласи партия йиғилишларида ҳам, ишлаб чиқариш кенгашларида ҳам бир неча бор муҳокама қилинди. Лекин ремонт ишларида дурустроқ ўзгариш бўлмаяпти. Бунда албатта бош механикнинг ҳам айби бордир.

— Ремонт ишларини амалга ошириш учун асбоб-ускуналар етишмайди, — деди музокарада сўзга чиққан автокран машинисти Ғ. Ахтямов. — Шошилиб қилинган ремонт эса сифатсиз бўлаяпти. Агрегатлардан узоқ йиллар фойдаланиш, улар умрини узайтириш чоралари кўрилмаяпти. Ремонтчилар учун шарт-шароитнинг йўқлиги бунга сабаб бўляпти.

Асфальт ётқизувчи агрегат машинисти И. А. Калиновский илғор технологияни жорий этиш, эскирган техника воситаларини янгилаш зарурлигини уқтирди. У барча участкаларда пудрат усулини кенг қўллашни таклиф қилди.

Автоколонна ҳайдовчиси А. Тўланов партия ташкилотининг эътиборини меҳнатни тўғри ташкил этишга, ишлаб чиқариш маданиятини оширишга, комсомол, касаба союз ташкилотлари, халқ контроли постига раҳбарликни яхшилашга қаратди. Бу соҳада йўл қўйилаётган камчиликлар оз эмас. Эхтиёт қисмларининг тақчиллиги учун ҳам кўпгина машиналар бекор туриб қоляпти. Ҳайдовчилар эса слесарлик, токарлик қилиб юришибди. Ишчи кучидан ўз ўрнида самарали фойдаланиш керак.

— Цех партия ташкилоти хўжалик ишлари билан бирга ташкилий-партиявий, ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштиришга ҳам эътибор бериши керак,— деди бошқарма бошлиғи Э. Сотиболдиев.— Айрим ҳолларда партия йиғилишларига пухта ҳозирлик кўрилмайди. Қабул қилинган қарорлар ижроси устидан назорат сезилмайди. Партия йиғилишларида хўжалик масалалари тез-тез муҳокама қилинади-ю, аммо КПСС Устави талабларини бажариш юзасидан коммунистлар фаолияти таҳлил қилинмайди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида бажарилаётган ишлар ҳам атрофлича муҳокама қилинди. Асосий эътибор сиёсий ва иқтисодий ўқув самарадорлигини оширишга, топширилган иш учун кадрлар масъулиятини ўстиришга, ҳамма жойда тартиб ва интизом ўрнатишга, ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этишга қаратилди. Бу соҳада кўрилаётган тадбирлар яхши самаралар беряпти. Йил бошидан бери 14 тонна мазут, кўплаб электр энергияси, ёғоч материаллари тежаб қолинди, ичкиликбозлар кескин камайди.

Кураш бундан буён ҳам давом этиши керак. Ҳамма соҳа партиявий таъсирда бўлмоғи лозим. Йиғилишда 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, партиямиз XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун курашда коммунистлар активлиги ва авангардлигини оширишга қаратилган қарор қабул қилинди. Бошқарма цех партия бюросининг янги состави сайланди.

М. МИРКОМИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

КОМПЬЮТЕР ТАЪЛИМИ УЧУН

«Ўқитувчи» нашриёти ўзбек ўқувчиларини информатикага жалб этишда ёрдам берадиган биринчи дарсликни чиқарди. У тўққизинчи синф ўқувчиларига, махсус ўрта ўқув юртларининг, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига — компьютер таълимидан ўтиши лозим бўлган ҳамма кишиларга аталган.

«Ҳисоб техникаси ва информатика асослари» дарслиги тарихга бир назар билан очилади. Дарслик қадимги ҳисоб мосламаларидан электрон-ҳисоблаш машиналарига қадар информация йиғиш ва уни ҳисоблашни такомиллаштириш йўллари тўғрисида ҳикоя қилади.

Китоб кўпдан-кўп масалаларни ўз ичига олади. У электрон-ҳисоблаш машиналари, уларнинг тузилиши ва ишлатилиши тўғрисида дастлабки маълумотлар беради, ЭҲМ билан мулоқот қилишга имкон берадиган математика тилини ўрганишда кўмаклашади, компьютердан фойдаланиш малакасига ўргатади. Шундай қилиб, мактаб ислоҳоти йўллайдиган политехник билим доираси кенгайиб бормоқда.

Қисқа муддат ичида тайёрланган дарслик 350 минг нусхада чиқарилади. Бунча дарслик республикада ўзбек тилида ўқитиладиган ҳамма мактабларга етади. Ўқитувчилар учун янги предметдан методик қўлланма тузилди. 5 минг педагог информатика ва ҳисоб техникаси асосларини ўрганишга доир тавсиялар олади.

(ЎзТАГ мухбири).

ОТАЛАР ЖАСОРАТИ—ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ

Ҳарбий ВАТАНПАРВАРЛИК САҲИФАСИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

БИЗ БУ САҲИФАМИЗНИ «ОТАЛАР ЖАСОРАТИ — ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ» ДЕБ АТАДИК. УНДА ЎТГАН УРУШ ҚАҲРАМОНЛАРИНИНГ ЖАНГГОҲЛАРДАГИ ЖАСОРАТЛАРИ ВА УЛАР ЭСТАФЕТАСИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ДАВОМ ЭТТИРИБ КЕЛАЁТГАН ЖАНГОВАР ПОСБОН ЙИГИТЛАРИМИЗ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛУВЧИ МАТЕРИАЛЛАР БИЛАН ТАНИШАСИЗ.

СОЛДАТ МАКТУБИ

ОДДИЙ СОЛДАТ А. ТЎЙПУЛАТОВНИНГ ОТАСИГА ХАТИ

Ҳурматли отажон!

Бўлинмада хизматим яхши ўтаётганлигини сизга хабар этаман. Ҳарбий касбим менга жуда ёқади. У — радиостанция операторлигидир. Бу касбни пухта ўрганиб оляпман. Бўлинмада олиб борилган машғулотлар менга катта ёрдам келтирди. Ҳа, янги жойда тажрибали дўстларим менга яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар. Айниқса, бўлинма командири кичик сержант Ю. Варченко менга доимий эътибор ва ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. У бу йил запасга бўшатилади. Шунинг учун мен унинг бой тажрибасини мукаммал эгаллаш учун астойдил ҳаракат қиляпман. Унинг радиостанцияни тез ва пухта ўрганиб олганлиги менинг ғайратимга ғайрат қўшади. Мен ҳам у каби яхши радиостанция оператори бўлишни истайман. Унинг ғайрати, тиришқоқлиги, ўзига биркитилган соҳани мукаммал ўзлаштириб олишга жон-жаҳди билан киришганлиги унинг жанговар машғулотларда ўзига топширилган вазифаларни аъло даражада бажаришига кўмаклашганлигини яхши биламан. Юра Варченкодек аълочи солдат билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. У хизмат бурчини муваффақиятли бажарганлиги учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ҳарбий шавкати учун» фахрий нишонига тақдим этилган.

Отажон! Ҳа, бизнинг бўлинмамизда ана шундай моҳир йигитлар бор. Сиз 1945 йилда фронтдан ғалаба билан қайтганингиздан сўнг Ватанимиз посбонларига топширган эстафетангиз бугун биз фарзандларингизнинг ишончли қўлларида сақланмоқда.

Ўғлингиз АЛИБЕК.

КОМАНДИР ТАШАККУРИ

Комсомол аъзоси Сарсенбой Паизов Янгийўл районидаги Тимирязев номли совхозда ишлар эди. У армия сафига чақирилганда шофёр бўлиб хизмат этиш истагини билдирди. Чунки у Янгийўлда ДОСААФ автомактабини аъло баҳолар билан тугатган эди. У касби бўйича автобўлинмага хизматга олинди. Лекин унга тезда машина бермадилар. Бир куни командир Сарсенбойни чақириб эскириб қолган машинани ремонт қилишни, сўнг уни юргизиб ишлатишни унга топширди. Сарсенбой машина қисмларини яхши биларди. Ҳар қандай ремонт иши қўлидан келарди. Автопаркда унга тажрибали шофёр Владимир Броварник ёрдам берди. Самосвал тезда сифатли ремонт қилиниб, колонна сафига қўшилди. Сарсенбой машинани моҳирона бошқариб, ҳамманинг эътиборини ўзига қаратди. Унинг эскириб қолган, ишдан чиққан машинаси ҳамманикидан яхши ишлаётганлиги учун унинг тажрибасини ўрганишга қизиқувчилар кўпайди. Бир куни у оддий солдат Калинчукнинг машинаси бузилиб, йўлда, чуқурда қолиб кетганлигини кўрди. Калинчукка дарҳол ёрдамга келди. Сарсенбой ўртоғига кўмаклашиб, машинасини юргизиб йўлга чиқарди. Бу хабар бутун бўлинмага тарқалди. Кўп вақт ўтмай Сарсенбой кўкрагида «Совет Армияси аълочиси» нишони ярқирай бошлади.

Бўлинма командири яхши фарзанд ўстирганликлари учун оддий солдат Сарсенбойни намунали хизмат қилаётганлиги тўғрисида унинг 10 та фарзандни тарбиялаб келаётган Қаҳрамон онаси — Улбека аяга ва отаси — Сафар акага ташаккурнома мактубини юборди.

Прапорщик В. МОКРИЙ.

ВЕТЕРАНЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

«УНДА ОТАШ ЁЛҚИНИНИ КЎРАМАН»

У ўша машъум тонгда казармада навбатчилик қилаётган эди. Якшанба куни эрталаб соат 4 да тўсатдан замин титраб, казарма атрофида, шунингдек, қисм турган шаҳарчанинг бошқа жойларида ҳам снарядларнинг кучли портлашлари юз берди. Оддий аскар Эргаш Муҳаммедов тревога сигналини босди. Буг дарёсидан 6 километр беридаги шаҳарчада турган 150-гаубица полки оёққа турди. Дарёнинг нариги ёғидан эса ҳужум бошланган эди.

Тўпчилар дарҳол қуролланиб, душманнинг дастлабки шиддатли ҳамласини қайтаришга киришдилар. Ёвнинг зирҳли машиналарига қарата ўт очдилар. Полк уч кеча-ю уч кундуз мўрималахдай ёпирилиб келган босқинчиларга катта талафот келтирди. Лекин ёв яна янги кучларини жангга ташларди, қандай бўлмасин олдинга силжишга интиларди. Қисм турган жой атрофида душманнинг янги танклари ва бошқа қуроллари пайдо бўлди.

Тўпчиларимиз орқага — янги зарба бериш позицияларига ўтдилар. Улар йўл-йўлакай душман техникаси ва жонли кучига қаттиқ шикаст етказдилар.

Харьков яқинига келганда Эргаш қаттиқ яраланди. Уни санбатга юбордилар, сўнг у ердан Астрахань шаҳридаги госпиталга даволанишга жўнатдилар. Яра анча оғир эди. Шифо топиб, оёққа турганидан кейин 1942 йил март ойида янги тузилган реактив миномётчилар полкига юборишади. Эргаш у ерда олти ой машғулотга қатнашиб, «катюша»дан ўт очиш сирларини пухта ўрганиб олди ва кўп вақт ўтмай жанг майдонига отланди.

1943 йил июль ойида Курск-Орёл ярим доирасида оғир жанглар бошланганди. Эргаш ўзининг қадрдон «катюша»си ўтини душман тўдалари устига қаратди. Шу ерда у Коммунистик партия сафига қабул қилишларини сўраб ариза ёзди. Полк комиссари бу серғайрат, дадил жангчини яхши биларди. Унинг «Сиз Ленин партияси аъзолигига лойиқ жангчисиз» дегани эсида.

Ҳа, Эргаш партия билетини олган куннинг эртасигаёқ Прохоровка қишлоғи ёнида бўлган шиддатли жангда қатнашди. Фашист солдатлари уймалашган жойларни ракета миномётлари ўти билан яксон қилди. Жангда намуна кўрсатганлиги учун тўп командири сержант Эргаш Муҳаммедов II даража Ватан уруши ордени билан мукофотланди. Қўшинларимиз Курск-Орёл ярим доирасида гитлерчиларнинг катта кучини яксон этиб, олдинга интилишди.

Эргаш Корсун-Шевченко операциясида намунали жанг қилганлиги учун «Жасурлиги учун» медали билан тақдирланди.

Душман тобора қаттиқ зарбаларга учраб, орқага чекиниб борарди. Ҳужум жангларини олдинги марраларида ҳаракат қилган 62-гвардиячи миномет полки Руминия, Болгария, Венгрия ва Чехословакия мамлакатларини гитлерчи босқинчилардан озод қилиш жангларида қатнашди. Эргаш Буюк Ғалаба хабарини 1945 йил 9 майида Прага шаҳрида эшитди. Чехословакиянинг бу пойтахт шаҳрида гитлерчиларнинг қолдиқлари ҳали қаршилик кўрсатарди. Улар батамом яксон этилиб. Прага озод қилиниши билан сўнгги жанглар тугади. Қисмга Ғалаба хушхабари тарқалди. 1939 йилда укаси Рашид билан бир вақтда ҳарбий хизматга чақирилган Эргаш урушни Ғалаба билан тугатди. Лекин унинг укаси Рашид Ғалаба йўлида ҳалок бўлди. Ўзи 1945 йил декабрь ойида Армия сафидан бўшаб, туғилиб ўсган Оққўрғон районига қайтди. Ўттиз йилдан кўп муддат район комсомол ва партия ташкилотларида актив ишлаб келди. Яхши хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Ҳозир шахсий пенсионер. У ҳамон ўзини эл хизматида деб билади.

— Партия билетимни қўлимга олганимда унда ўша жанггоҳлардаги оташ ёлқинини кўраман, — дейди собиқ жангчи.

У. АСҚАРОВА,
Оққўрғон район партия комитетининг инструктори.

ТАНКЧИ ОФИЦЕРЛАР ЯНГИ ОТРЯДИ

ШОНЛИ АНЪАНАЛАР ВОРИСЛАРИ

◆ КЕЧАГИ курсант бугун офицер. У энди ўз ихтиёридаги солдатларга ҳарбий мактабда олган билим ва маҳоратини ўргатади. У бугун биринчи марта офицерлик погонини тақди. Суратда: курсант дўстлари уни офицерлик унвони билан табрикламоқдалар.

Олег Вовк зангори қутичани ҳаяжонланиб очди. Унда ҳозир генерал топширган диплом билан кўкракка тақадиган нишон бор эди. Қизил бахмал устидан олтин медаль ярақлаб, унинг кўзига нур сочиб турарди. Олег унинг эгаси бўлиш учун ўқув хоналарида, полигонларда, танкларнинг машқ майдонларида тўрт йил қунт ва сабот билан ўқиб-ўрганган онларини хотирга келтирди.

Ёнида, сафда турган жанговар дўстлари Р. Алевидинов, Б. Борисов, А. Дегтерев, И. Перлов диплом олиш учун шахдам қадам ташлаб олдинга чиқдилар. Олег эса шу пайт бу ерда, мактабда ҳарбий формани биринчи бор кийганликларини ва Ватанга садоқат билан хизмат қилиш учун қасамёд қилганликларини эслади. У ҳам хурсанд, ҳам қандайдир ғамгин хаёлга чўмган. Чунки мактаб битирувчилар учун иккинчи туғилган уйи бўлиб қолган эди. Ундан ажралиш осон эмас.

Дипломлар топширилиб бўлингач, тантанали митинг бошланди. Ёш офицерларга келгуси ишларида яхши тилаклар билдирилиб, округ Сиёсий бошқармасининг вакили гапирди. У битирувчилар қўшинларда муваффақиятли хизмат қилишларини, Ватаннинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлашларини истаб, эзгу тилаклар билдирди. Ёш офицерлар олдида мактаб ветерани, 1943 йил битирувчиси Н. Г. Кривов, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари П. А. Юсупов, битирувчининг онаси Н. А. Бокова сўзга чиқиб, ёш офицерлар мактабнинг шонли традициясини давом эттиришига ишонч билдирдилар.

Байрамона учрашув тантанали марш билан тугайди. Лейтенант О. Вовкдан ўз таассуротларини сўзлаб беришни илтимос қилдик:

— Биласизми, — деб сўз бошлади Вовк, — мен бир ойдан кейин янги хизмат жойида бўлишимни ўйладим. Мен у ерда танк взводи командири бўлиб хизмат этаман. Олдинда мени нималар кутади. Буни айта олмайман. Лекин шу нарсага аминманки, мактабни битириб, менинг ёнимда бир сафда турган барча жанговар дўстларим, офицерлик погонини таққан ёш командирлар она-Ватан зиммамизга қандай шарафли хизмат юклаганлигини жуда яхши биладилар. Дастлабки вақтларда қийин бўлади. Лекин қачон кимга енгил иш бўлган. Мактабни битирган лейтенант Георгий Склезнев 1937 йилда Испанияда жанг қилган. У танкчилар орасида биринчи марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига муяссар бўлганлардан бири. Ёки мактабда ўн ой ўқиб, ўз взводлари олдида бориб фашистларнинг мақталган «Тигр» ва «Пантера»ларини яксон этган ёш лейтенантларни ёдга олайлик. Бу собиқ мактабдош дўстларимизга ҳам осон бўлмаган. Мактабнинг 54 битирувчиси Улуғ Ватан уруши фронтларида мислсиз жасоратлар кўрсатиб Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Икки танкчи эса икки марта бу юксак унвон билан шарафланди. Тўрт танкчи мактаб сафида доимий курсант ҳисобланади — улар номи мактаб бўлинмалари рўйхатига мангу киритилган.

Бу нарса бизни — 1985 йил битирувчиларини юксак талаблар даражасида бўлишимизни тақозо этади.

А. БАРАБАШ.

«Катюша» билан Берлингача

Оддий солдат Норқул Жавақов Улуғ Ватан урушининг бошидан немис-фашист босқинчиларга қарши олиб борган жангларда актив қатнаша бошлайди. У бир қаттиқ жангда яраланиб госпиталда даволанади. Сафга қайтганда, уни гвардиячи миномётлар, яъни «катюша» бўлинмасида хизмат этиши учун тайёрлов курсига юборадилар. Ёвга даҳшат солувчи бу янги уруш техникасини Норқул пухта ўзлаштириб олади. У ўзининг даҳшатли машинаси билан 1942 йил кузида Сталинград фронтига келади.

Норқул Сталинграддан Берлингача бўлган оловли йўлларда ўз «катюша»си билан намунали хизмат қилади. Фашист босқинчиларини ҳамма ерда даҳшатга солиб уларни яксон этади. Орден ва медаллар билан мукофотланади. Урушни ғалаба билан тугатиб, 1946 йилда уйига қайтиб келади.

Қишлоғига қайтгандан сўнг дастлаб «Қаҳрамон» колхозида звено, кейин бригада бошлиғи, 1949-1954 йилларда эса участка бошлиғи ва партия ташкилотининг секретари бўлиб ишлайди. Кейинги йилларда ҳам хўжаликнинг раҳбарлик ишларида намунали фаолият кўрсатди.

Норқул ака ҳозир қарилик гаштини суряпти. Лекин у тиниб-тинчимайдиган уруш ветеранларидан. Ёш пахтакорлар даласида бўлиб, ўзининг бой тажрибаларини ёшларга ўргатади. Фойдали маслаҳатлар беради. Колхозчиларнинг йиғинларида, мактабларда тез-тез бўлиб, кишиларни ҳалол меҳнат қилишга, яхши ўқишга даъват қилади.

Норқул ака янгича совет турмуш тарзини ҳаётга кенг тарғиб қилувчи активлардан. У тўй комиссиясининг раиси сифатида ибратли ишларни амалга оширмоқда. Кейинги йилларда тўйлар янгича анъаналарда ўтказилмоқда, ортиқча сарф-харажатларга, исрофгарчиликларга, сарполар бериш каби дахмазаларга чек қўйилмоқда.

Бекобод районидаги Навоий номли колхоз оқсоқолларидан бири Норқул ака Жавақовни қишлоқдагилар ана шундай элга фойдали хизматлари учун эъзозлаб, ҳурматлаб келмоқдалар.

Т. УМУРЗОҚОВ.

Суратда: Н. Жавақов мактаб ўқувчиларига фронт хотираларидан сўзлаб бермоқда.

МЕРГАН ЗЕНИТЧИЛАР

Тактик машғулотларда зенитчиларга тоғ оралиғида тунги шароитларда «душман» ҳамласини қайтариш, ўт очиб «ёв» кучларини йўқ қилиш вазифаси топширилган эди. Баланд тоғларда ва ҳавода пайдо бўлган нишонларга ўт очиш мўлжаллланганди.

Сержант В. Рябоконя ва кичик сержант А. Одинаев бўлинмалари жангчиларига тунги машғулотларда ўт очишни пухта ўтказишларига катта эътибор берилган эди. Бу зенит тўпларининг расчетлари ҳамма машғулотларда намуна кўрсатиб келаётган олдингилардан ҳисобланади. Тунги «жанг»да беш баҳо олиш улар расчётларининг шарафли иши.

Тонг қоронғусида биринчи нишон кўзга элас-элас ташлана бошлади. Олдин «вертолетлар», кейин «бронетранспортёр»лар пайдо бўлади. Тўп расчётлари ҳамжиҳатлик билан ҳаракат қилдилар. Натижа ёмон бўлмади. Ҳамма машғулотлар аъло даражада бажарилди.

Оддий солдат Л. ТЮХОВ.

ФРОНТ ЭСДАЛИКЛАРИДАН

ЖАНГГОҲДАГИ КОНЦЕРТ

1945 ЙИЛНИНГ февраль ойида қардош Польша ерларида шиддатли жанглар борарди. Қаҳрамон қўшинларимиз кеча-ю кундуз дам олмай гитлерчи босқинчиларни ўз уяси томон қувиб, ғалаба соатларини яқинлаштириш учун бор кучи билан жанг қилар эди. Шундай қизғин бир паллада бизнинг 2-Белоруссия фронтимизга Ўзбекистондан концерт бригадаси келибди, деган хушхабар эшитдик.

Мен бу вақтда «Фронт ҳақиқати» газетасида ҳарбий мухбир бўлиб хизмат қилардим. Ҳамюрт санъаткорлар ҳақида хабар ёзиш учун топшириқ олдим. Концерт бригадаси машҳур саркарда Павел Иванович Батов қўмондон бўлган 65-Армия госпиталида ўз санъатларини намойиш қилаётган эди.

...ИЗҒИРИН эсиб турибди. Қўҳна бир ҳовлида кенг коридорли бино кўринди. Қош қорайишига яқинлашган бир пайт бўлишига қарамай чироқлар ёқилмаган. Коридорнинг бир томонини ярадор жангчилар ва шифокорлар эгаллаган. Иккинчи томон саҳна. Госпиталь бошлиғи ярадорларга мурожаат қилиб, улар ҳузурига ўзбекистонлик санъаткорлар меҳмон бўлиб келишганини айтди. Бир-икки ярадор қўлтиқ таёғига суяниб, олдинги қаторга ўтиб олди.

Саҳнага концерт бригадасининг раҳбари — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Гавҳар Раҳимова чиқди. Йиғилганларга қўёшли республика меҳнаткашларининг алангали саломини топширди. Сўнг, Ўзбекистон меҳнаткашлари душман устидан узил-кесил ғалабамизни тезлаштириш учун фронт орқасида фидокорона меҳнат қилаётганликларини, улар гитлерчи босқинчиларни тезроқ тор-мор этиш учун танк колоннасини фронтга жўнатганликларини, жанг майдонларида жароҳатланиб, госпиталда даволанаётган Ватан ботирларини тезроқ тузалиб, яна оловли майдонларга қайтишларига истак билдириб айтган самимий сўзларини ярадорлар қарсаклар билан кутиб олдилар.

Жанг майдонида она-диёримизнинг дилрабо оҳанглари янграганда дилларимизда хушнуд кайфият пайдо бўлди. Талантли созанда ва бастакор Фахриддин Содиқов раҳбарлигидаги чолғучилар ўзбек, рус, украин ва бошқа қардош халқлар музикаларини маҳорат билан ижро этдилар. Сўнг, саҳнага бирин-кетин хонандалар, раққосалар чиқишди. Республиканинг атоқли артистларидан Роза Бакланова, Лизахоним Петросова, Раҳима Ҳакимова, Руқия Аюбова, Валентина Галаниналарнинг жозибали қўшиқлари, дилрабо рақслари ҳаммага манзур бўлди.

Концерт охирида Совет Ўзбекистонининг 20 йиллигига бағишланган «Гуллаган Ўзбекистон» ашула ва рақс номери ижро этилди.

Томоша зўр муваффақият билан ўтди. Госпиталь бошлиғи ярадорлар ва шифокорлар номидан ансамбль қатнашчиларига раҳмат айтди. Концерт тамом бўлган бўлса-да, одамлар тарқалишмасди. Айниқса, ўзбекистонлик жангчилар артистларга мурожаат қилиб, она юртлари ҳақида батафсил сўзлаб беришларини илтимос қилардилар.

Мен Гавҳар Раҳимовадан интервью олдим. У ансамбль Ватан уруши фронтларида 17 ой гастролда бўлиб, олдинги марраларда 800 дан ортиқ концерт берилганлигини хабар қилди.

Фронтдаги ўша концерт бундан қирқ йил аввал бўлган бўлсада, биз ветеранларнинг хаёлимиздан кўтарилгани йўқ. Ўша ансамбль раҳбари Гавҳархоним Раҳимова ва бошқа фронтда бўлган республикамиз санъаткорларидан жанговар концертлари учун ҳамон миннатдормиз.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ,
уруш ветерани.

◆ МАШҚ кишини чиниқтиради, унинг ҳарбий маҳоратини оширади. Сиз суратда кўриб турган йигитлар мото-ўқчи бўлинманинг жангчилари дала машқларида. Улар ҳарбий-сиёсий тайёргарликда намуна бўлмоқдалар.

А. Наймушин фотолари.

ДАЪВАТКОР МИСРАЛАР

Редакцияга Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Тошкент районида истиқомат қилувчи Сидиқ Содиқовдан хат келди. У уруш йиллари 2-Белоруссия фронтида, сўнг Болтиқбўйи фронтларида, 325-ўқчи дивизияда, кейин 447-артиллерия ва бошқа артиллерия қисмларида радист-алоқачи бўлиб хизмат этган. Ветеран Ғалаба байрамининг 40 йиллигини катта хурсандчилик билан кутиб олганлигини айтиб, жанг майдонларида ёзган шеърларидан намуналар ҳам юборибди:

Салом эй она, муштипар,
Азиз номинг зафарга бошлар,
Номинг дилга жо этиб ҳар он,
Этмоқдамиз ёвларни яксон.
Кўкда юлдузлар ҳамроҳим эрур,
Кечалари чарақлар осмон,
Кечалари ўғлинг ҳам постда,
Уйимда сен ва эл жонажон.
Она номинг эсга олганда.
Метин бўлар ўғлинг бардоши,
Ёв устига қилич солганда
Ёришади зафар қуёши.
Ватан учун фидо деймиз жон,
Ватан учун қасам ичганман.
Яшнасин деб она Ватаним,
Жанггоҳларга қадам қўйганман.

Хотира ўчмайди. Собиқ жангчи бекободлик қуролдош дўсти оддий солдат Ҳ. Деҳқоновни излаётганини ҳам ёзиб юборибди. Бу хатни, фронтда ёзилган унинг мисраларини ўқиган дўсти унга хабар бериб, учрашар деган умиддамиз.

ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИДА

ДАМ ОЛИШАДИ, ДАВОЛАНИШАДИ

Пойтахтимизнинг Чилонзор массивида жойлашган Ю. А. Гагарин номидаги лагерь ёз бўйи гавжум бўлмоқда. Республика Енгил саноат министрлиги корхоналари ишчи-хизматчиларининг юзлаб фарзандлари бу ерда ҳордиқ чиқаришмоқда. Уларнинг мириқиб дам олишлари, вақтларини мазмунли ўтказишлари учун ҳамма қулайликлар муҳайё этилган.

—Биринчи сменада лагеримизда 400 нафардан ортиқ пионер дам олди, улардан 10 та отряд ташкил этилди. Ҳар бир отрядда ўртача 45 нафар ўғил-қиз бор эди, — дейди лагерь бош пионервожатийси Вера Тихоновна Бойко.— Отрядларда Акмал Икромов район мактабларининг тажрибали педагоглари, қатор олий ўқув юртларининг юқори курс студентлари тарбиячи, пионервожатийлик қилишди. Лагеримиз санаторий типидадир. Шунинг учун ҳам болалар олти маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар. Кундуз соат 11 дан кейин болаларга профилактик медицина хизмати кўрсатилади. Врачлар болалар саломатлигини назорат қилиб борадилар, соғлиқларини яхшилаш учун турли муолажалар қилишади.

Пионер лагерида кенг кўламда спорт мусобақалари ўтказиляпти, болалар спортнинг ўнлаб турлари бўйича лагерь чемпиони номини олиш учун ўзаро баҳслашдилар. Отрядларда футбол, волейбол, баскетбол, шахмат-шашка, стол тенниси ва бошқа шу каби турлар бўйича тузилган командалар мусобақаларда иштирок этдилар.

И. МИРҲАМИДОВА.

ДАЛА ШИЙПОНИДА МУШОИРА

ПАРКЕНТ районидаги «Навбаҳор» совхозининг дала шийпонида хўжалик ишчилари ўзларининг ярим йиллик меҳнат фаолиятларини атрофлича таҳлил қилиб, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун амалга ошириладиган янги вазифаларни белгилаб олдилар. Йиғилишдан сўнг совхоз директори Д. Тўлаев, партия ташкилотининг секретари Б. Ҳусанов, китобсеварлар жамияти район бўлимининг масъул секретари Г. Исломова халқимиз маънавий ҳаётида бадиий адабиётнинг роли, ҳаёт ва адабиёт масалалари хусусида сўзладилар. Шундан кейин шоиралардан Мукаррама Ғаффорова, Фарида Усмонова, ҳаваскор ижодкорлар, «Орзу» адабий тўгарагининг аъзоси, Низомий номли 9-ўрта мактаб ўқувчиси З. Миробидова ўзларининг тинчлик, Ватан, бахт ва меҳнат мавзуларидаги шеърларидан ўқиб бердилар.

Мушоира совхоз ишчиларида яхши таассурот қолдирди.

Д. ҚОДИРОВА.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

◆ БИР неча кундирки пойтахтимизда татар академик театрининг ижодкор коллективи меҳмон бўлиб турибди. Санъаткорлар Тошкентга бой репертуар билан келишган. Суратларда: (юқорида) «Қозон сулгиси» ва «Алла» (пастда) спектаклларидан кўринишлар.

Х. Ромеев фотолари.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СОВРИН ЭГАСИНИ КУТМОҚДА

Тошкент область «Пахтакор» қишлоқ кўнгилли спорт жамияти футбол бўйича область биринчилигининг саралаш ўйинлари якунланди. Мусобақа икки зонага бўлинган ҳолда ўтказилди. Ҳар зонада 8 тадан 16 та команда қатнашди ва учтадан команда финалга йўлланма олди. Булар мусобақа давомида мунтазам яхши ўйин кўрсатган Калинин районининг «Ўзгариш», Ғалаба районининг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, шу районнинг Димитров номли колхози, Янгийўл районининг Усмон Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси, Тошкент районининг «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози ҳамда Бекобод районининг «Далварзин» ремонт заводи футбол командаларидир.

Ўйинлар давомида «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ҳамда Димитров номли колхоз футболчиларининг учрашувларга ҳар қачонгидан пухта тайёргарлик кўрганликлари яққол сезилди. Умуман саралаш учрашувлари яхши ўтди. Бироқ, айрим камчиликлардан ҳоли бўлмади.

Физкультура ва спортни ривожлантиришга жуда катта эътибор берилаётган бир пайтда баъзи хўжаликлар раҳбарлари ҳамон бу ишга масъулиятсизлик билан қараётганликлари сезилиб қолди. Масалан, Бўстонлиқ районининг вино заводи, Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхози командалари мусобақа календарь ўйинларининг ярмига ҳам келишмаганини қандай баҳолаш керак?! Чиноз районининг «Олмазор» коллективи ҳам икки ўйинда қатнашмади. Бу воқеалар стадионга келган мухлисларни ранжитди. Ўйлаймизки, Бўстонлиқ, Коммунистик ҳамда Чиноз районлари спорт комитети, «Пахтакор» кўнгилли жамияти район советлари раҳбарлари тез орада танқиддан тегишли хулоса чиқариб оладилар.

Бугун жамият область биринчилигининг финал мусобақалари бошланади. У 25 августгача давом этиб, фақат якшанба кунлари ўтказилади. Учрашувлар Ғалаба районининг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ҳамда Солдатское посёлкаси стадионларида бўлади.

САРАЛАШ МУСОБАҚАЛАРИ ЯКУНИ:

I зона	Ю	Д	М	Т	О
«Ўзгариш», Калинин райони	6	1	0	24— 6	13
«УзССР беш йиллиги» совхози, Ғалаба райони	4	3	0	20— 8	11
«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози, Тошкент райони	5	1	1	22—13	11
«Ғаллақудуқ» совхози, Оҳангарон райони	4	0	3	17—12	8
«Маданият» колхози, Орджоникидзе райони	2	2	3	8—14	6
«Коммуна» колхози, Паркент райони	2	1	4	14—19	5
«Ўзбекистон» колхози, Коммунистик райони	1	0	6	8—20	2
Вино заводи, Бўстонлиқ райони	0	0	7	0—22	0

II зона	Ю	Д	М	Т	О
Димитров номли колхоз, Ғалаба райони	5	1	1	23— 7	11
«Далварзин», Бекобод райони	4	2	1	18— 7	10
Усмон Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси, Янгийўл райони	4	1	2	14—11	9
АТП, Оққўрғон райони	3	2	2	14—13	8
Ленин номли колхоз, Ўрта Чирчиқ райони	3	1	3	10—15	7
«Олмазор» совхози, Чиноз райони	2	2	3	10—15	6
«Партия XXVI съезди» совхози, Пискент райони	1	1	5	12—19	3
Ҳамза номли колхоз, Бўка райони	1	0	6	6—20	2

Б. ҒАФУРОВ,
«Пахтакор» қишлоқ кўнгилли жамияти область Совети раисининг ўринбосари.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ИККИНЧИ ДАВРА БОШЛАНДИ

Футбол бўйича СССР биринчилиги иккинчи лигаси, еттинчи зонасида иккинчи давра ўйинлари бошланди. Бу турда асосан майдон эгалари муваффақиятга эришдилар. Фақатгина Халқободнинг «Соҳибкор» ва Ленинободнинг «Хўжанд» командаларигина мезбонларни доғда қолдиришди. «Соҳибкор»чилар Хивада меҳмон бўлиб, 2:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Баканов 23-минутда 11 метрлик жарима тўпини тепиб, командани олдинга олиб чиқди. 88-минутда Иброҳимов рақиб дарвозасини аниқ нишонга олиб, ғалабани мустаҳкамлади. «Хива» командасининг вакили Калинин 11 метрдан жарима тўпини кирита олмади.

Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Хоразм» — «Олой» —3:1, «Целинник» — «Олға» — 3:1, «Наримоновчи» — «Янгиер» — 2:1, «Сурхон» — «Хўжанд» — 1:2, «Геолог» — «Шаҳрихончи» — 2:1, «Автомобилист» — «Косонсойчи» — 1:0.

«Соҳибкор» 32 очко жамғариб ҳамон турнир жадвалини бошқариб бормоқда. 24 очко билан «Нефтяник» иккинчи, 21 очко жамғарган «Зарафшон» эса учинчи ўринда бормоқда.

ЭШКАКЧИЛАР ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

Италияда байдарка ва каноэда эшкак эшиш бўйича жаҳон чемпионати ўтказилди. Эркаклар ўртасида 4 кишилик байдаркада Совет терма командаси маррага биринчи бўлиб етиб келди. Уларнинг орасида тошкентлик Иван Киреев ҳам бор эди. Чирчиқлик Ирина Лиховцева ҳам аёллар ўртасидаги мусобақада совриндорлар орасидан ўрин олди.

АНГРЕНДА КУБОК МУСОБАҚАЛАРИ

Ангренда сувга сакраш бўйича Ўзбекистон кубоги мусобақалари бўлиб ўтди. 3 метрлик трамплиндан сакрашда олмалиқлик Леонид Вонсеев бош соврин эгаси бўлди.

ЎҚ ТЕШГАН ЮРАК

ЯНГИЙЎЛЛИК ХИРУРГ СУЛТОНАЛИ ТУРДИАЛИЕВ ЎТКАЗГАН БИР МУРАККАБ ОПЕРАЦИЯ ҲАҚИДА

Янгийўллик шифокорлар уни даволаб, инсон ҳаётини сақлаб қолдилар

У кулимсираб турарди. Юзи бироз синиққанлигини эътиборга олмаганда энди 17 баҳорни қаршилаган бу ўспирин бир ой илгари ўлим ёқасида турганлигига ишониш қийин.

Лекин шундай бўлганди. Ҳасан 28 июнь кеч соат ўнда Янгийўл район марказий касалхонасига келтирилганда кўкариб кетган, томир уриши сезилмас эди. Врачлар атрофида гирдикапалак бўлиб юрган отаси фақат, «Фалокат-да. Эҳтиётсизлик қилиб, милтиқ тепкисини босиб юборибди. Бир чораси бўлармикин» деб такрорлашни қўймасди.

Навбатчи хирург, биринчи классли врач Султонали Турдиалиев ўспириннинг кўксидан қон сизиб чиқаётганлигини кўрди. Бу пайтда жароҳатланган бемор клиник ўлим ҳолатида эди.

— Дарҳол операция столига ётқизинглар,— деди у. Ҳозир бемор ҳаёти учун кураш натижасини ҳар бир дақиқа ҳал қилишини касалхонадаги ҳамма шифокорлар жуда яхши ҳис этишарди.

Анестезиолог Ольга Николаевна Грошева тайёр эди, зум ўтмай Тожиқориевга наркоз берди. Хирург С. Турдиалиев ҳамкасблари Ҳамид Тоштанов ва Бахтиёр Саидмуродов билан операцияни бошлашди. Яхшиси, буёғини хирург Султонали Турдиалиевнинг ўзидан эшитган маъқул:

— Бемор кўкрак қафасининг чап қисмини очдик,— ҳикоя қилади у.— Унинг ичи қонга тўла экан. Шундан кейин юрак халтасини очдик. Ўқ юрак чап қоринчасининг бир томонидан кириб, иккинчи томонидан чиқиб кетган экан. Ўша вақтда ўқни қаерга қадалиб қолганини ахтариш учун вақт йўқ эди. (Кейинчалик уни юракни тешиб ўтиб, терига қадалиб қолганлигини аниқладик). Юракнинг иккала томонидаги тешикдан қон отилиб чиқарди. Ўқ ҳосил қилган тешикнинг диаметри 5 миллиметр атрофида эди.

Даставвал юрак пардаси ичига тўпланиб қолган 2,5 литрча ивиган қонни олиб ташладик. Унинг қисувидан бўшаган юрак бир меъёрда ура бошлади. Энди ўқ ҳосил қилган тешикни беркитиш зарур эди. Юракни чап қўлимга олдим...

Шу сўзларни айтар экан Султонали Турдиалиев энтикиб кетди. У ўша энг ҳаяжонли дақиқаларни хаёлан бўлса ҳам бошдан кечираётган эди. Бир тасаввур қилиб кўринг: кафтингизда икки томондаги тешикдан қон отилиб турган юрак. Бу тешиклар атравматик деб аталувчи махсус игна ёрдамида ипак ип билан чатилиши керак. Операциянинг энг мураккаблиги шундаки, кафтдаги юрак мунтазам қисқариб ва кенгайиб турарди. Хирург шу ҳолатда ипак ип билан тешикча атрофини чатиб чиқиши зарур эди...

— Бу пайтда юрак икки марта тўхтаб қолди, яъни яна клиник ўлим ҳолати рўй берди,— давом этади хирург. — Юракни тўғридан-тўғри массаж қилиш орқали унинг фаолиятини тикладик. Ҳамкасбларим, айниқса анестезиологимиз О. Н. Грошева жуда зийраклик қилди. Беморга бутун операция давомида 10—12 марта қон қуйилди. Айни пайтда қон ўрнини босадиган дори-дармонлар бериб турилди.

Қон етмай қолиши мумкинлиги маълум бўлгач, ҳамшираларимиз Гулбаҳор Муханова ва Хатира Йўлдошевалар ҳеч иккиланмай бемор учун қонларини беришди.

Хирурглар Ҳасан Тожиқориев ҳаётини сақлаб қолиш учун 2,5 соат давомида кураш олиб бордилар. Аста-секин юрак фаолияти тиклана бошлади. Лекин ҳали беморни карахтлик ҳолатидан чиқариш керак эди. Бунинг учун хирурглар билан бирга терапевт Муҳиддин Файзулов ҳам ўша туни мижжа қоқмади. Зарур муолажалар ўз вақтида амалга ошириб турилди. Ниҳоят Ҳасан кичик наштарли милтиқ ўқидан юраги жароҳатлангандан сўнг бир кеча-кундуз ўтгач кўзини очди. У тепасида турган оқ халатли ҳалоскорларини кўриб, кўзига ишонмасди: «У тирик, у яшайди!».

— Ҳар йили юздан кўпроқ операция қиламан,— дейди Султонали Турдиалиев,— ўн йилдан бери ишлаётган бўлсам-да, ўқ тешиб ўтган юракни биринчи бор операция қилишим. Вақтни қўлдан бой бермаганлигимиз, ҳамкасбларимнинг маҳорати, замонавий асбоб-ускуналар унинг муваффақиятли ўтишини таъминлади.

Бу операциядан бир неча кун ўтгандан кейин район марказий касалхонасига консультация учун таклиф этилган Бутуниттифоқ хирургия илмий маркази Тошкент филиалининг катта илмий ходими Н. И. Хан ҳам шогирдининг маҳоратига юқори баҳо берди. Султонали бундан бир неча йил илгари Тошкент давлат медицина институтининг медицина фанлари доктори, профессор М. Ашрапова кафедрасида юракда операция ўтказиш тажрибаларида иштирок этган эди. Олган сабоқлари мана иш берди.

— Ҳозирги пайтда қишлоқ касалхоналарининг хирурглари ҳам мураккаб операциялар ўтказмоқдалар,— дейди район марказий касалхонасининг бош врачи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Маҳкам Исхонбеков.— Хирургия бўлимимизнинг ўзида йилига 1300—1400 операция ўтказилмоқда. Бўлим мудири Ҳикмат Исматов бошчилигидаги врачларимиз юзлаб кишилар ҳаётини сақлаб қолмоқдалар. Беморлар болалар хирурги Васо Катунадзе, хирург Усмон Маҳмудов, анестезиолог Олимжон Акромовлардан ҳам миннатдорлар.

Касалхонанинг хирургия бўлими энг замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Рентген ва лабораториянинг кечаю кундуз ишлаши йўлга қўйилган.

...Яқин кунлар ичида Ҳасан Тожиқориев касалхонадан чиқиб, «Октябрь» колхозидаги қадрдон уйига йўл олади. Врачлар беморнинг жароҳатини ҳисобга олиб, уни ҳали бирмунча вақт назорат қилиб турадилар.

Биз Ҳасандан ҳозир ўзини қандай ҳис қилаётганлигини сўраганимизда, у қувонч билан:

— Жуда яхши, ўша бахтсиз воқеадан илгаригидек,— деди. Сўнг ўз орзулари билан ўртоқлашди:

— Ўқиб, рассом бўлмоқчиман. Биласизми, агар шу ниятимга эришсам, биринчи асарим — шифокорлар портрети бўларди. Улардан бир умр чексиз миннатдорман.

Йигитчанинг оқиш юзи ёришиб кетди. Унинг сўзларини тинглаётган врачлар чеҳрасига ҳам табассум қалқиди. Бу яшаш ва инсонларга ҳаёт бахш этиш қувончи эди.

Э. ЭРНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

УЗМИНАВТОТРАНС
УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ

ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИКЛАРИ— ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ ХИЗМАТИДА!

ТОМОРҚА ХЎЖАЛИКЛАРИДАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР БОЗОРЛАРИГА ЕТКАЗИБ БЕРИШДА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШ МАҚСАДИДА

БОЗОРЛАРНИНГ ДИРЕКЦИЯЛАРИ ВА «ТАШОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БИРЛАШМАСИНИНГ ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИКЛАРИ ТОМОНИДАН

ҚУЙИДАГИ МАРШРУТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ:

БЕКОБОД—БЎКА— ПИСКЕНТ— ТОШКЕНТ (Қўйлиқ ва Олой бозорлари).

Бозорга етиб келиш вақти — соат 8.45 дан 11 гача, 23.45 дан 2.00 гача, бозордан жўнаш вақти 17.00 дан 20.00 гача.

ЧИНОЗ —ПАХТА— ЯНГИЙЎЛ— ТОШКЕНТ (Фарҳод ва Олой бозорлари). Бозорга етиб келиш вақти — соат 7 дан 9.30 гача; бозордан жўнаш вақти —17.00 дан 20.00 гача.

МИНЕРАЛ СУВ— КЕЛЕС—ТОШКЕНТ (Октябрь бозори). Бозорга етиб келиш вақти — соат 7.30 дан 11 гача; бозордан жўнаш вақти— 17.00 дан 20.00 гача.

ПАРКЕНТ — ТОШКЕНТ (Госпиталь бозори). Бозорга етиб келиш вақти—соат 7 дан 10 гача; бозордан жўнаш вақти—17.00 дан 20.00 гача.

ЧЕРНЯЕВКА— ЮНУСОБОД (Олой бозори). Бозорга етиб келиш вақти — соат 7 дан 10 гача; бозордан жўнаш вақти — 17.00 дан 20.00 гача.

ТЎЙТЕПА— ҚЎЙЛИҚ (Олой бозори), Бозорга етиб келиш вақти — соат 7 дан 10 гача; бозордан жўнаш вақти—17.00 дан 20.00 гача.

ҚИБРАЙ—ЛУНАЧАРСКИЙ ШОССЕСИ МАРКАЗИ (Олой бозори). Бозорга етиб келиш вақти соат 7 дан 10 гача; бозордан жўнаш вақти — 17.00 дан 20.00 гача..

КАЛИНИН РАЙОН МАРКАЗИ —Фарҳод бозори. Бозорга етиб келиш вақти — соат 7 дан 10 гача; бозордан жўнаш вақти— 17.00 дан 20.00 гача.

ТРАНСПОРТ ҲАР 30 МИНУТДА КЕЛИБ-КЕТИБ ТУРАДИ. МАРШРУТЛАРДА ЮК ВА ОДАМ ТАШИШ УЧУН МАХСУС ЖИҲОЗЛАНГАН АВТОМОБИЛЛАР ҚАТНАЙДИ.

Транспорт агентлиги ходимлари барча ортиш ва тушириш ишларини бажариб беришади.

ЮК-ПАССАЖИР АВТОМОБИЛЛАРИ МАРШРУТЛАРИДА БАЖАРИЛГАН ИШ УЧУН ҲАР БИР ЙЎЛОВЧИДАН 13-03-04-1983 ЙИЛ ПРЕЙСКУРАНТИ БЎЙИЧА ҲАР 1 КМ. ЙЎЛГА 2 ТИЙИН ҲАҚ ОЛИНАДИ.

Ҳар бир юк ўрнига қиймати 50 км. масофагача — 30 тийин, 50 км. масофадан ортиғига — 50 тийин.

ҲУРМАТЛИ ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ

СИЗЛАРНИ ЯНГИ ЮК-ПАССАЖИР МАРШРУТЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИШГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ!

СПРАВКАЛАР УЧУН ТЕЛЕФОН 46-78-07.

АЗИЗ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

«ТАШГОРТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БИРЛАШМАСИНИНГ ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИГИ СИЗЛАРГА БОЗОРЛАРДАН ХАРИД ҚИЛИНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ УЙИНГИЗГА ЭЛТИБ БЕРИШДА БЕМИННАТ ХИЗМАТ КЎРСАТАДИ.

Буюртмалар бевосита бозорларнинг ўзида жойлашган транспорт агентликларининг қабул пунктлари орқали амалга оширилади.

ХИЗМАТ УЧУН 13-03-04-1983 ЙИЛ ПРЕЙСКУРАНТИГА МУВОФИҚ РАВИШДА ҲАҚ ОЛИНАДИ.

Юкни элтиб бериш қиймати — ҳар 1 км. йўл учун —30 тийин, кутиб туришлик учун ҳар 1 соатга 3 сўм ҳақ олинади.

Справкалар учун телефонлар: 33-53-93, 55-81-01.

ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИКЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

БУ СИЗНИНГ ҚИММАТЛИ ВАҚТИНГИЗНИ ТЕЖАЙДИ ВА КАЙФИЯТИНГИЗНИ ХУШНУД ЭТАДИ!

Халқаро ҳаёт

АДРДАН ГИЛАМ ЭКСПОРТ ҚИЛИНМОҚДА

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистоннинг шу йили (1985 йил мартидан — 1986 йилнинг мартигача) чет элларга жами 110 миллион афғоний турадиган 18,5 минг квадрат метрга яқин жаҳонга машҳур афғон гиламлари ва поёндозлари сотилди. Гилам ва поёндоз экспорти компанияси (Карпеко) раҳбари М. С. Башариёр БАХТАР агентлигининг мухбири билан қилган суҳбатида шу гапни айтди.

Гамбург аукционида гилам сотишнинг ўзидангина 82 мингга яқин Ғарбий Германия маркаси олинди.

Компания 1983 йил 10 миллион афғонийлик бошланғич капитал билан тузилганди. Бу пулнинг 51 проценти давлатники бўлиб, қолгани — хусусий секторга қарашлидир. Компаниянинг капитали бир йил ичида икки ярим баравар ортди, унда давлат ҳиссаси эса 80 процентгача кўпайди.

Карпеко асосий корхоналарда ва филиалларда тўқилган гиламлардан ташқари маҳаллий гилам тўқувчилардан ҳам харид этиб, чет элларга сотади.

ПРЕЗИДЕНТЛАРНИНГ ҚЎШМА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

БОГОТА. (ТАСС). Колумбиянинг Картахена шаҳрида Колумбия, Панама ва Уругвай президентларининг учрашуви ниҳоясига етди. Улар қўшма декларацияни имзоладилар. Декларацияда Марказий Америкадаги низоли вазиятни шу региондаги мамлакатларнинг ҳукуматлари Контадор группасининг «Тинчлик акти»ни тезроқ имзолаш йўли билан сиёсий бартараф этишнинг ниҳоятда зарурлиги таъкидланади.

Декларацияда АҚШ ва Никарагуа Вашингтон бир ёқлама узиб қўйган Никарагуа — Америка музокараларини ҳар иккала мамлакат ўртасидаги баҳсли масалаларни ҳал этиш мақсадида қайтадан бошлашга даъват қилинган. Ҳужжатда уқтириб ўтилишича, Марказий Америкада тинчлик ўрнатишнинг бирдан-бир йўли сиёсий мулоқот олиб боришдан иборат.

Лотин Америкаси мамлакатларининг ташқи қарзи уларнинг иқтисодий ва социал ривожланишига тўсқинлик қилмоқда, дейишди Панама, Уругвай ва Колумбия президентлари. Улар ривожланган капиталистик мамлакатлар Лотин Америкаси экспортига қўйган протекционистик тўсиқларни бартараф этишни талаб қилдилар. Ҳужжатда сиёсий мулоқотларга ва Лотин Америкаси мамлакатларининг суверенитетига путур етказишга қаратилган ҳар қандай ҳатти- ҳаракатлардан норозилик изҳор этилган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

△ ДЕҲЛИ. Бу ерда олинган хабарларга кўра, яқинда Покистонда Афғонистон босмачилари қўрбошиларининг атайлаб келган АҚШ ва Саудия Арабистони вакиллари билан учрашуви бўлиб ўтган. Бу учрашувда ХХР вакиллари ҳам иштирок этганлар. Учрашувда Афғонистон аксилинқилобчи кучларининг зенит ракета комплекслари ва зенит тўплари юборишни кўпайтириш тўғрисидаги талаби бошқа масалалар орасида асосий масала бўлган. Учрашув қатнашчилари яна босмачи тўдаларини тайёрлаш ва уларни замонавий қурол турларини ишлатишга ўргатиш учун мавжуд марказларни кенгайтириш ва янгиларини тузиш масаласини муҳокама қилганлар.

□ НИКОСИЯ. Империализмга қарши бирдамлик Кипр комитети Жанубий Корея территориясида АҚШ қуролли кучларининг бўлишини ва уларни портловчи ядровий каллакли ракеталар билан қуроллантириш давом этаётганлигини қаттиқ қоралади. Комитет бу ерда тарқатилган баёнотида Жанубий Корея ярим ороли районида АҚШ, Япония ва Жанубий Корея ҳарбий машқлари ўтказилаётганлигини танқид қилди.

□ ЛУАНДА. Халқаро империализм кучлари ва уларнинг региондаги гумашталари — ЖАР ирқчилари мустақил Анголага қарши қўпорувчилик фаолияти ва агрессив ҳаракатларини тўхтатмаётирлар, деди МПЛА— Меҳнат партияси раиси, Ангола Халқ Республикасининг президенти Ж. Э. Душ Сантуш. Ирқчиларнинг мақсади — Анголадаги вазиятни ҳар қандай қилиб бўлса ҳам беқарор этиш ва МПЛА— Меҳнат партияси раҳбарлигида ўтказилаётган миллий реконструкция ва прогрессив ўзгартишлар жараёнини барбод этишдан иборатдир.

Ангола халқи ва қуролли кучлари ички ва ташқи реакция кирдикорликларини даф этиб, ҳақиқий мардлик кўрсатмоқда, деб таъкидлади Ж. Э. Душ Сантуш.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН — АФҒОНИСТОН АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон пойтахтида Ҳиндистон — Афғонистон қўшма комиссиясининг мажлиси очилди. Афғонистон Демократик Республикаси делегацияси ташқи ишлар министри Шоҳ Муҳаммад Дўст, Ҳиндистон делегациясига ташқи ишлар давлат министри Хуршид Аълам хон бошчилик қилмоқда. Томонлар ҳар икки давлат ўртасида иқтисодий, илмий-техникавий, савдо ва маданий алоқаларни кенгайтиришга қаратилган бир қанча муҳим битимларни имзолайдилар.

(ТАСС, 7 август).

ПРЕТОРИЯ РЕЖИМИ АКТИВ ФОШ ҚИЛИНСИН

ЛАГОС. Африка ахборот уюшмасининг бу ерда очилган конференциясида ЖАР ирқчи режимига қарши курашда журналистларнинг роли муҳокама қилинмоқда.

Нигерия ахборот, ёшлар, спорт ва маданият министри Самсон Омеруа қитъадаги бир қанча давлатларнинг вакиллари иштирок этаётган бу учрашувни очиш чоғида делегатларни Претория режимини активроқ фош қилишга чақирди. Ғарб давлатлари апартеидни тугатишга қаратилган реал қадам қўйишлари зарур деб таъкидлади у. Оммавий ахборот воситалари ЖАРдаги африкалик кўпчилик аҳолининг, шунингдек Жанубий Африка матбуот органлари ва журналистлари аҳволини кенг ёритишлари керак. Жанубий Африка журналистлари ва матбуот органлари маъмуриятнинг дўқ-пўписаларига дуч келмоқда ва қувғин қилинмоқда.

Министр Африка ахборот уюшмасининг янги халқаро ахборот тартиби ўрнатиш учун курашга қўшаётган ҳиссасини юксак баҳолади.

(ТАСС).

ХИРОСИМА ҚУРБОНЛАРИ ХОТИРАСИ

СТОКГОЛЬМ. Швеция пойтахтидаги Сергельс торг марказий майдонида тўпланган бир неча юз киши кўчаларга ётиб олди. Улар атом бомбаси портлашини ифодаловчи сиреналарнинг қаттиқ чинқириши ва даҳшатли гумбурлаш остида бир дақиқа давомида биринчи атом бомбардимони қурбонлари хотирасини эсга олдилар. Швеция жамоатчилигининг Хиросима фожиаси 40 йиллигига бағишланган намойиши шу тариқа бошланди. Намойиш Швеция тинчлик ва арбитраж комитети ташаббуси билан ташкил этилган эди.

(ТАСС).

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32